

3-9194 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 5. } తన్న పట్టణము 1918 సం॥ నవంబరు నెల 8 వ తేది శుక్ర వారము } No. 181
సంపుటము. ౫ } గాళియ క్రి నా మ స ం వ త్స ర కార్తి క మా స శు ద్ధ పంచమి గి. } సంచిక ౧౮౧

అమ్మకాన్డ వ ఆవరణము.
ఈ ఆవరణము కర్ణాటక ప్రదేశమున హవ్యం
తి కలదును. కర్ణాటక ప్రదేశమున ఈ ఆవరణ కాలి
మంబల పోయినది. ఈ ఆవరణ చుట్టూ కర్ణాటకమునకు
తెలుపుచు కలిసియున్నది. దీక్షకు, శ్రమకు, కలకాష్టము
కామునాన్ని ముడలగువాని కప్పుక నివారించును.
(119) అర్థశాన దర్శి 1-8 రూ. 2-0-0.
వైద్యకాన్డ్రీ ముడికెంకర్ గోవింద్రి
అంకంకగ్రహ కృష్ణభాగం, 157, బ్రాహ్మ, మద్రాసు.

మలయ చందనము
(1251) సెగర్ గమనకు మరలము
మందు పుచ్చుకొనుచున్నట్లు ఎవరికిని
తెలియదు. పత్తము లేదు. పిలికారీ
మున్న గు కలిపిచిక్కల పనిలేదు. దుచ్చ
మైన మా మలయచందనము ఎటువు
తెలుపు, పచ్చ అను ముడు విధముల
సెగర్ గమన ముడుపుటలలో మున్నును. దర్శి 1-8 2-0-0
గంధర్వశార్వసి, రాజమండ్రి.

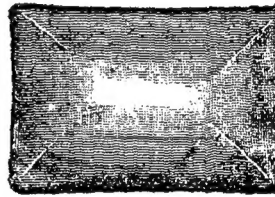
ఆంధ్రోద్యమము.
మొదటి యై దాంద్ర మహాజనసభలయందలి
సభ్యుల సంఘాధ్యక్షుల, సభాధ్యక్షుల, యువసభ్యుల
ముఖ, వారి శిశువులు, సభా శిశువులముఖలవు.
తల రూ. 1-0-0. పోస్టేజీలేదు.
ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కా కార్యాలయము, 7, రెంబుకెట్టిపేట,
మద్రాసు.

సిద్ధి ది సంవత్సరాది సంచిక

ఈ సంచికలో రాజకీయ సారస్వత సాంఘిక
సాం గ్రామిక విషయములు వీ లగునెడల వేలువేలు
బాగములుగ ప్రచురించుటకు ప్రయత్నింపబడు
చున్నది. ఆంధ్రులకు సంబంధించిన విషయములకు
ప్రముఖత యాయబడును. కాబట్టి యువనిలేఖక
మహాశయులు యథా ప్రకారము తమ వ్యాసములను
డిసెంబరు నెల లోపల పంపి దై వేర్కొనబడిన విషయ
విభజనమునకును, సంచికయొక్క సకాల ప్రకటన
మునకును సాయపడఁ బ్రార్థితులు.

సంపాదకుడు.

ఆశ్చర్యములో నాశ్చర్యము.
విసోదమైన గాలి తలగడలు.
పీటియందు కొలాయియొక్క మరచిలన తీసివేసి
కావలసినవలకు గాలిని నింపుకొని మరల మునుపటివలె వీగిం

ని చిన యెడల మిక్కిలిసాఖ్య
కరమైన తలగడలగును. ఆ
క్కురతనత్వము మరలతీసిన
గాలియంతయు పోయినతే
తేలులో గాని వొడియందు
గాని యుంచుకొనవచ్చును.
ఇది శిరోబాధ గలవారికిని,
ప్రయాణికులకును తదితర ప్రజాసామ్యమునకును మిగుల
ప్రయోజనకరమైనది. కిళసారిపేటికించి సాఖ్యమును పొందు
తలగడలు 1-8 ఆకాలు 0-8-0, తలగడలప్పు ప్రత్యేకము.
(538) చిరునామా:- ధనలక్ష్మి కంపెనీ,
రెం. 6, వెంకటేశమెట్రిపేటి, సామలూరుపేట, మద్రాస్.

వాలంటీరు సిగరెట్టును
ఉపయోగింపుడు.
ప్రకృతము మార్కెట్టులోయందు అన్ని రకముల కంటె
ఇవి శ్రేష్ఠతమైనవి 6000 సిగరెట్టును 10 ప్యాకెట్టుగా
కట్టియంచబడియుండు పెట్టె 1-8 తల రూ. 75-0-0 మా
త్రమే. మొత్తముగాకొను వర్తకులకు మంచి కమీషను ఇవ్వ
బడును. వివరములు కావలసిన యాక్రింది విలాసమునకు
ప్రాయచరము. పి. ఆర్. క్విట్టి అందు కో.
1841 చంద్రబిల్డింగ్సు, కంబాళూరు.

Orto Di

మిక్కిలి మనోహరముగు సువాసన 126

(రిజిస్టరు) **ఆటో డిల్ బహార్.** (రిజిస్టరు)
కాబడినది. కాబడినది.

ఇప్పటికాలపు రుచి కనుపడునది, సాటిలేని మనోహరమగు సువాసనలకు.
అల్పకాలముగాని, సారాయముగాని, చేర్చబడకయే సిద్ధము.
తయరైన కేవల పుష్పసారము.
నీ తువాలపై కొన్ని చిందువులు చిహ్నకరించినవో, మనోగృహకు
గుహాసన నిర్మలవలెయును.

ఈ క్రింది రుచిమూలముల నీసాలలో నుండును.

చిన్నపైజా (అర డ్రాం)	సీసా 1-8 రూ 0-8-0
మధ్యరకము పైజా 1-4 డ్రాం	" " 0-12-0
బేరకపైజా 2 "	" " 1-4-0
పెద్దపైజా 4 " లేక 3 కొన్ను "	" " 2-0-0

చి. వి. ఖచ్చులు రూ 0-4-0 ప్రత్యేకము

తల్లెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధమును ప్రతిమపులలోను దొరుకును. దీక్ష
అనేకమగు నకల సెంట్లు కలవు. కావున, రాము కొనునపుడు నీసాపైజ
న, కార్డుపైజాను లిటోనిల్ లహార్ ఆరు పేరున సరికిలింపుడు ఈ ఆటో
డిల్ బహార్ యొక్క నుతనములను పరిశీలనచేయు గోరువారి దిగువవాని
ప్రాసినవో అకాకిమ్మత్తుగల సువాసనకార్డు ఉచితముగ పంపుడు.
సోలార్ ముఖము: చంద్రోయింపింకా (దగ్గ అందు కెమికల్ కంపెనీ రెం. 155, బామ్మకునేడు పేట, బొంబాయి.
మద్రాసు యెంబండు: మెహతా పురసోత్తంజుల్లి, వైశాఖబాహార్, మద్రాసు.

విజ్ఞానచంద్రికా పరిషత్
బహుమానముల ననేకములను గడించిన
శ్రీమతి కంచనపల్లి కనకమ్మగారి
గ్రంథములు.
అమృతవలి
అత్యద్భుతమైన నవల. నవనము లొలుకుచుండును.
తల 1-4-0.
బుద్ధచరిత్రము
అనభావిపురుషు డగు నీతనిచరిత్ర మిక్కిలి మనోహర
ముగ రచింపబడినది. చక్కనితెలి. మంచి అచ్చు. తల 0-8-0.
చిరునామా: ఆంధ్రప్రదేశ్ కాలయము,
రెంబుకెట్టి పేట, మద్రాసు.

విరోధామరసంగ్రహము

(రైతు విజయ)

ఇంగ్లండు

క్రొత్త బొంబాయిగవర్నరు

లండను, నవంబరు 4:—కెప్టెను బార్ని లాయడుగారు నేడు చక్రవర్తిగారిని దర్శించిరి. ఈ ఘనపదవిని ప్రసాదించినందుకు ఆచారము ననుసరించి శ్రీవారి హస్తములను ముద్దు తెట్టుకొనిరి. పిమ్మట చక్రవర్తిగారు లాయడుగారికి కే. జి. ఎ. ఇ. బిరుదును నిచ్చిరి. పిమ్మట ౪5 బార్ని లాయడు దంపతులకు సుమ్రాట్టంపతు లాతిధ్యము నొసగిరి.

నౌకలు మునుగుట.

లండను, నవంబరు 6:— 4 వ తేదీన ఒకనౌకయను ౪ వ తేదీన యొక నౌకయను డి శానటులను మునిగినవి. ఇవి రెండును బ్రిటిషునౌకలు.

యోధబహుకృతి.

లండను, నవంబరు 6:—శ్రీచక్రవర్తిగారు జనరలు ఆలె న్నీగారికి జి. సి. బి. బిరుదును నిచ్చిరి. ఇండియా సేనలోని మేజరు ఎన్. వి. డెనుస్కోలబుగారి ప్రతాపము నర్జించబడినది.

బ్రిటిషువాణిజ్యనౌకల నష్టము.

లండను, నవంబరు 6:— నెవ్రెంబరునెల 30 వ తేదీ వరకు యుద్ధములన 8, 946, 000 టన్నుల నౌకలు నష్టమైనవి. వానిలో 5, 448, 000 టన్నుల నౌకలు క్రొత్తగా కట్టబడినవి.

టర్కీని జయించినందులకు భారతీయులను

ప్రశంసించుట.

లండను, నవంబరు 6:— ఇండియా మంత్రిగారు రాజప్రతినిధిగారి కిటులతెలిపివార్త నంపిరి.

(1) యుద్ధమంతివర్తమువారు మీ దొరతనము వారి నభినందించుచు పంపినతెలిపివార్త మీకు పంపుచున్నాను. మీ రీ విషయమున తహింసగా ఘనభారమును నేను మిన్నగా తెలిగియున్నాను. ఈ తెలిపివార్త సంపుటలో నాకును నా సంఘము వారికిని సంబంధమేమియును లేదు.

2. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యముని సేనలు తురుష్కు వైస్యముల నొడించిన పిమ్మట వారి సమరము ముగిసిన యనంతరము యుద్ధమంతివర్తమువారి తలెలిపివార్త నంపిరి. మీ దొరతనమును మీ కర్మధికముగ తోడ్పడిన సంస్థానాధిపతులను ప్రజలను గూడ యుద్ధ మంతివర్తమువారి రక్షణముగ ప్రశంసించుచున్నాను. మీరు సమకూర్చి నేర్చి కొంతవరకు సాయుధమొనర్చి పంపిన భారతీయ సేనయును భారతీయ కార్యకర్తయును చాల ప్రశంసనీయుముగ పనిచేసి విఖ్యాతిని నిలుపగలిగెను. ఆయుధ నిర్మాణ సంఘమువారు సాయుధులను సమగ్రముగ సమకూర్చిరి. ప్రజలు ధనము నవరిమితముగ సేసగిరి. ఈ విజయమునకు మీ ప్రభుత్వమువారు యుద్ధ ప్రవీణులగు వర్స సేనాని ౪౦ చార్లసు బునోగారును చేసినపని మూలాభారముగా నున్నది. మీ ప్రయత్నము సంపూర్ణముగ ఫలించినది. మీ దేశమునకు కలుగునున్న తొందర పూర్తిగా తొలగినది. ఇదివరకు శత్రువుల పరిపాలనముగ్రేంద్ర శ్రమపడుచుండిన ప్రజల కిప్పుడు స్వేచ్ఛ కలిగినది. మీ పరిపాలనమున భారతీయులెట్టి ఘనకార్యము సాదించి జ్ఞానునీయులైరి.

ఆసియెంటుమ్యూగారి స్టాంపులు

లండను, నవంబరు 4:—ఆసియెంటుమ్యూగారి క్రిమామును “జేవుని కొరకును జేకము కొరకును నిర్బంధించబడెను” అను వ్రాతను గల పోస్టేజీ స్టాంపులను ఆసియెంటుమ్యూగారు ప్రకటించినమాట నిజమగునా? ఈ స్టాంపులు గల ఉత్తరములను కాగితములను టపాద్యారా విజేకములను పోనిచ్చికమాట నిజమగునా? అని ప్రభువుల సభలో సిద్ధువాము ప్రభువడిగారు. అట్టి స్టాంపులు తక్కిన సింగపూరునకు జేరవని తెలిసినది. దానివలన చీని ఏమియును కలుగలేదు. వీనివిషయమై ఇండియాదొరతనమువారు పనిచేయుటనియున్నది. నేను దానిని గూర్చి యిండియా దొరతనమువారికి వ్రాసితిని ఇంగ్లండును ప్రభువు నుడివెను.

యుద్ధానంతరసమస్యలు.

లండను, నవంబరు 6:— సేనలను తగ్గించుట వైసికులకును నావికులకును పనులను కల్పించుట మున్నగుయుద్ధానంతర సమస్యలను పరిష్కరించుట కొకసంఘ మేర్పరుపబడిన దని బార్నాసంఘమువారు తెలిపిరి.

మహానిపుణుని మరణము.

లండను, నవంబరు 6:— విశవాచార్యబాధా నివారణ సాధనములను కనిపెట్టు పరిశోధకకాళాధ్యక్షుడు డాక్టర్ కల్పలు ఇ. ఎఫ్. హోసెనుగారు విషజ్వరమువలన మడిసిరి.

అమెరికా

అమెరికా నియోజకము

న్యూయార్కు నవంబరు 6:—5 వ తేదీ అర్ధరాత్రిము వరకు రిపబ్లికను కక్షవారికి రిప్రజంటేటివు సభలో 8 స్థానములును సెనెటులో 8 స్థానములును హెచ్చుగనున్నవి. డెమాక్రేటికు, రిపబ్లికు - ఈ రెండుకక్షల నాయకులను గూడ నిపుడు రెండుసభలలోను హెచ్చుగా నున్నా మనియే చెప్పుచున్నాడు. న్యూయార్కు గవర్నరువిషయము గూడ సంది యముగానే యున్నది.

అమెరికావారు జర్మనులకుపంపిన ప్రత్యుత్తరము

వాషింగ్టను, నవంబరు 6:— అమెరికాలో జర్మనుల పక్షమున పనిచేయుచున్న సిద్ధిట్టండు రాయబారికి లాన్సింగు గారి లేఖను వ్రాసిరి. ఈ లేఖను మీరు జర్మనీవారతనమున కందచేయు గోరెదను. జర్మనీవారతనమువారికిని అమెరికా దొరతనమువారికిని సంధినిగురించి జరిగిన యుత్తర ప్రత్యుత్తరముల నన్నిటిని విల్లునుగారు మిత్రమండలివారికి పంపిరి. ఆమరతులవైని తాత్కాలికసంధి జరుగవచ్చునని వారికి తోచినచో వారి సైనికోద్యోగు లంగీకరించినచో ఆయాజేకముల ప్రజలకు భద్రతను కలుగునను నమ్మకము కలిగినచో తాత్కాలిక సంధి మరతులను మిత్రమండలి సైనికోద్యోగులందఱును కలసి యొచించి మిత్రమండలి దొరతనములకు తెలుపవలెను. సంధిమరతులను నిర్ధారణచేయుటకు మిత్రమండలి దొరతనముల కధికార మియ్యవలెనని ప్రెసిడెంటు విల్లునుగారు మిత్రమండలి దొరతనములవారికి వ్రాసిరి 28-10-18-వ తేదీని నేనుమీకు తెలిపియున్నాను. దానిని గూర్చి మిత్రమండలివారు వ్రాసినలేఖ యిప్పుడు ప్రెసిడెంటు విల్లునుగారికి చేరినది. ప్రెసిడెంటు విల్లునుగారు పంపిన సంధిలేఖల నన్నిటిని చూచి 8-1-18ని ఇటీవలను విల్లునుగారు వివరించిన సిద్ధాంతముల నాధారము చేసుకొని సంధి చేసుకొనుటకు మిత్రమండలి వారంగీకరించిరి. సముద్రస్యాంతిక్రమక కనేక వ్యాఖ్యానములు చేయబడుచున్నవి. వానిలో కొన్నిటికి మాత్రము మిత్రమండలి వారంగీకరింపజాలరు. గాన సంధి సభలో చర్చించుటకు వారి విషయమున సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును కోరుచున్నాను. ఆ క్రమ మిత్రమండలి కక్షలను కడలి వానిని మరల తళవరచవలెనని 8-1-18 వ తేదీని విల్లునుగారు తెలిపియే యున్నాను. ఆయాజేకములలో ప్రజల ప్రాణవిత్తములకు నష్టము కలిగించినందులకు జర్మనులు పరిహరము నొసంగవలెనని మేము సంకల్పమునివారములొరకు స్పష్టపరుచుచున్నామని మిత్రమండలివారు వ్రాసిరి. ఈ విషయమున ప్రెసిడెంటు విల్లునుగారు గూడ వారితో సంగీకరించితి మని నాతో చెప్పిరి. జర్మనీ దొరతనమువారు పంపు ప్రతినిధులతో చర్చించుటకు జనరలు ఫాకుగారి కధికార మియ్యబడినది. గాన జర్మనీవారు తమ ప్రతినిధులను పంపిన యెచిత గౌరవములు జరుపబడును. తాత్కాలిక సంధి మరతులు వారికి తెలుపబడునని మీరు జర్మనులకు తెలుపగోరిరి. నేను శక్తివంతమైనతేక పని చేసెదనని మీరు విశ్వసించవలెనని కోరెదను. అని లాన్సింగు గారు వ్రాసిరి.

జర్మను ప్రతినిధులు.

జనరలు ఫాకుగారితో ముచ్చటించుటకు జర్మనీ దొరతనమువారిచే నియమించబడిన ప్రతినిధులు బెర్లినునుండి పారిసు నగరమునకు బయలుదేరి రని బెర్లినునుండి అధికారులు వార్త నంపిరి.

ఆస్ట్రీయా తాత్కాలికసంధి మరతులు

పారిసు నవంబరు 6:—పరామార్గ ప్రతినిధి సభలో క్లెమెన్సోగారు మరతులను వెలవగా సభ్యు లభ్యుత్సాహముతో కడుదడవు కరతాశభ్యులను గావించిరి. టర్కీ బల్గేరియాలుకు తెలుపబడిన మరతులకును ఈ మరతులకును అంత ర్భావము సమానమే. వార్ధక్యమునలన ప్రస్తుటముకాని స్వనముతో విజయోదయమునుగూర్చి ప్రధానమంత్రి తనసంతోషమును వెల్లువెచ్చెను. బ్రిటిషు సేనల మహాసహాయమే విజయమునకు ముఖ్యకారణమనెను. ప్రాన్సు స్థాండవ్యవేకములందలి రణరంగములందు బ్రిటిషువారు సాధించగలిగిన దానిని మీరు తొలకింపుడనెను. (గంభీరహృద్ధ్యములు) అమెరికావారిని గూర్చి గూడ నాతడు మరల ప్రశంసించెను. మరల గంభీరహృద్ధ్యములు చెలగినవి.

బ్రిటిషుప్రతికల ఆమోదము

ఆస్ట్రీయా - హంగరీదేశము లిటలీదేశముగా నుండును గాన మిత్రమండలికి నిరోధకమగునను భవ లేకమైన జర్మనులకు కలుగుటకు వీలులేకుండుటను మరతులు స్పష్టపరచినవి. తూర్పు యూరోపునందు జాతీయస్వేచ్ఛ కవళాకము కలిగినవి. ఆస్ట్రీయానాకాదేశమునకు పట్టింగితియే జర్మను నాకాదేశమునకు గూడ పట్టగల దని వారు వీనివలననైన క్రూరపక్షములగుటకు, గాన నికనైన వారతనసరకును ప్రాణనష్టమును కలిగింపకుండురు గాక యని బ్రిటిషుప్రతికలు వ్రాసినవి.

జర్మను ప్రతినిధులు.

లండను, నవంబరు 6:—తాత్కాలిక సంధివిషయమున జనరలు ఫాకుగారిలో మాట్లాడుటకు బయలుదేరిన జర్మను ప్రతినిధులు మిత్రమండలివచ్చి చేరి రని పార్లమెంటు ప్రజలసభలో తెలుపబడినది.

లండను, నవంబరు 7:—జర్మను ప్రతినిధులు, చిహ్నాఫోర్మీను, లాకెఫర్లీగోనురోడ్డులమీదుగా రావలసియున్నది గాన వారిని తగిన మర్యాదతో తోడ్కొని రావలెనని జనరలు ఫాకుగారిజ్ఞాపించిరి. 7 వ తేదీని ప్రతినిధులతో ఫాకుగారు మాట్లాడెదను. జేకమునందాదోశన ముండుటవలనను యుద్ధస్థితికలనను జర్మనులు మరతుల కన్నిటికిని అంగీకరించుట నీశ్చయము. నిన్ను జర్మనులపలాయనము చాలసభకమైనది. జనరలు వానుగ్రూడెలు, వానువింటరు ఫీల్డు, అడ్మిరలు మారె, వానుహింట్టు గార్లు జర్మను ప్రతినిధులుగా వచ్చిరి.

చీనా

చీనాలో శత్రువులసాము.

లండను, నవంబరు 4:— జర్మనులు తాత్కాలికసంధి పత్రమున సంతకములు చేసినపిమ్మట చీనాలో షామినులోని జర్మనులసాము శత్రుదేశీయులసాము కధికారియగునతనికక్షము చేసిన బాగుండునని పార్లమెంటుసభలో రాబర్టు సెనీలు ప్రభువునుడివెను.

చీనాలో శత్రుదేశీయులని.

వెకింగు నవంబరు 6:—చీనావారు మిత్రమండలిపక్షమువారయ్యతమ పిధులను నిర్వర్తించి శత్రుదేశీయులను తొలగింపలేదు. జేకమునందనవసరమగు కలతలకు ధనమును దుర్వినియోగము చేసిరిగాని పరిశ్రమల సభివృద్ధి నొందింపలేదని మిత్రమండలి రాయబారులు చీనావారి కొకలేఖను వ్రాసిరి.

టర్కీ

ఈజిప్టునుల్లానుగారు.

కోర్కీబైరను ఈజిప్టువారంధవినమున కెయిరోలో రిసల్తిన రాజమండలిగూడ దర్బారుజరిగినది. తత్క్రితపు దినమున మహారాజా సర్ ప్రతాపసింగు గారిలో నుల్లానుగారు ముచ్చటించి మహారాజాగారికి జి. సి. ఎన్. బిరుదును నిచ్చిరి. యోధపురము మహారాజాగారికిగూడ నావిరుదము నిచ్చితిమని ప్రతాపసింగుగారిద్వారా వర్తమాన నుంపిరి. అనాడే జనరలు అల్ఫ్రెసిగారితో ముచ్చటించి చాల ప్రశంసించిరి.

డమాస్కుసులో ఆరబు పతాకము.

లండను, నవంబరు 6:—డమాస్కుసులో ఆరబు పతాకము నెత్తుట కనుమతించవలెనని ఆక్టోబరు 1-వ తేదీని జనరలు ఆలెస్సీగారికి తెలుపబడినది. డామస్కుసు మిలిటరీ గవర్నరు ఆలీపాషా రి. డి. ఎల్. రిమెతుగారు జనరలు ఆలెస్సీగారికి బాధ్యులగుదురని పార్లమెంటు ప్రజల సభలో రాబర్టు సెనీలు ప్రభువు నుడివెను.

నాకావరణ కాస్త్రజూడు.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1918 వ సం॥ నవంబరు నెల 8-వ తేది

శుక్రవారము.

పునర్నిర్మాణము

యుద్ధ మంతముగావచ్చినది. ప్రపంచమును సంక్షోభ పెట్ట నుద్ద్యమించిన జర్మనీదేశమునకు గర్వభంగము గలిగినది. జర్మనులు సంధి షరతుల దెలిసికొనుటకు ఛాక్కు సేసాని యొద్దకు వెడలిరి. మిత్రమండలివారు విధించిన సంధి షరతులను జర్మనీ యంగీకరింపక తప్పదు. తుర్కీ ఆస్త్రియా దేశము లిదివరకే లొంగిపోయినవి. ఈ తరుణమున మానవకోటిదృష్టి సంగ్రామమునుండి ప్రాపంచిక పునర్నిర్మాణము వంకకు దిరుగుట నిశ్చయము. మిత్రమండలి యుద్ధమున దిగిన మహాబాహుదేవుని స్వాతంత్ర్యధ్వజమును ప్రపంచమున సంతరించుటకే యిది ప్రకటించబడినది. యుద్ధఫలముగ రుష్యాలో పరివర్తనము గలిగినది. ఆస్త్రియాసామ్రాజ్యమున ప్రజాపరిపాలనము నెలకొల్పబడినది. బల్గేరియాలో నిరంకుశపరిపాలన ముడగినది. స్వాతంత్ర్యవాదావరణము తీరిగి యుద్ధమున ప్రపంచమునందు వీర దొడగినది. జర్మనీలో శూడ ప్రవృత్తు నిరంకుశప్రభుత్వముపై ప్రజల కేవగింపు గలిగినది. కెయిజరు చక్రవర్తికి పానభ్రష్టత త్వరలో సంభవించునని యూహించవచ్చును. యూరపుఖండము నందలి స్వల్పరాష్ట్రముల స్వాతంత్ర్యమున కికముం దెన్నటికిని భంగము గలుగకుండ, సంధి సభలో తగిన కట్టదిట్టము లేర్పడితిరును. ఈ కట్టదిట్టము లేరుకయు దాల్చునని యనేకులు ప్రశ్నించుట సహజము. అంతర్జాతీయ సంఘ నిర్మాణ మావశ్యక మని విల్సను అభ్యుత్తు డిదివరకు దెలిపియుండెను. ఈ సంఘమే వివిధజాతులలో గలిగెడి కలహములను పరిష్కరింపవలసి యుండును. ఈ సంఘ తీర్మానమునకు ప్రతిజాతీయు బద్ధురాలు యున్నగాని, సంఘ నిర్మాణము విశేష ప్రయోజనకారి గానరదు. ఇట్టి సంఘమునకు వివిధజాతులపై సక్రమాధికార మొసగవలయును. ఈ యధికార నిర్వహణము వివిధజాతుల యన్యోన్య విశ్వాసముపై నాధారపడి యుండును. విజాతి యీ సంఘతీర్మానముల నుల్లంఘించునో, ఆజాతివారల దండించుటకీ సంఘమునకు తగిన యధికార ముండవలయును. ఎంతవరకీ యాశయము కొనసాగునో ముమ్మందు చూడవలసి యున్నది.

ప్రాపంచిక పునర్నిర్మాణముతో బాటు, ఆంగ్లసామ్రాజ్యపునర్నిర్మాణము గూడ జరుగుట యవసరము. లేనియెడల సంగ్రామాశయములు ఫలించజాలవు. ఆంగ్లసామ్రాజ్యమునందలి వివిధ భాగములకును, అనుబంధ మెక్కుడుగ నేర్పడవలయునని, అధినివేశ రాజ్యములవారు వాంఛించుచున్నారు. ఇటీవల జరిగిన ఇంపీరియలు కాన్ఫరెన్సు లీ ఫలితమును సమకూర్చుటకే సమావేశమయినవి. సామ్రాజ్యవ్యవహారములందు, మాతృదేశముతో బాటు తామును సమానభాగ్యతలవహించవలయునని, అధినివేశ రాజ్యములు కోరుచున్నవి. ఇందుకొరకు, అధినివేశ రాజ్యముల కన్నిటి కని ప్రాతినిధ్య మొసగెడి సామ్రాజ్య పార్లమెంటు

మహాసభ ఏర్పడుట యవసర మగుచున్నది. యుద్ధానంతరములబట్టి ఆంగ్ల దేశమున సామ్రాజ్య మంత్రవర్గముగాక యుద్ధమంత్రవర్గ మొకటి ఏర్పడియున్నది. ఈ యుద్ధ మంత్రవర్గమే సామ్రాజ్యమున కంతకును వర్తించెడి యధికారవర్గముగ నేర్పడుచో, అందు వివిధ భాగముల ప్రతినిధులకు స్థాన మొసగవచ్చును. నూతన రాజ్యాంగపునర్నిర్మాణమున హిందూదేశమున కెట్టి స్థానముండవలయు నను ప్రశ్ని యుదయించు చున్నది. ఈ సమస్య శూన్య భారతీయులు గాని ఆంగ్ల దేశీయులుగాని యీ తరుణమున దీర్ఘాలోచన చేయుచున్నటుల గాన్పించదు. భారతదేశ రాజ్యాంగసమస్య ఆంగ్ల దేశీయులమనోద్వేషికి దృగ్గోచరమగు చున్నటుల గానరాదు. విజయోత్సాహములో యీ సమస్య సరకుజే మబడనిచో, హిందూదేశపు భావ్యభివృద్ధికి భంగముచాటిల్లక తప్పదు.

ప్రస్తుత తరుణమున హిందూదేశము సామ్రాజ్యమునందు హిందూస్థాన మాత్రమించుచున్నది. యుద్ధానంతరము, పారిశ్రామికాభ్యుదయ మీదేశమున కొనసాగుట యత్యవసరము. కాని యూరపీయును జాతులయొక్కయు, జపాను దేశీయుల యొక్కయు పోటీకి, హిందూదేశ మాగ నరదు. యుద్ధానంతరము యూరపీయును దేశములన్నియు తమ సరకులచే హిందూదేశమును ముంచివైచ ప్రయత్నించెదరు. జపానీయులు యుద్ధమధ్యముననే తమ సరకులతో దేశమునంతను నింపివైచిరి. ఇతియగాకి, సామ్రాజ్యాభిమానవాదులు బయలుదేరి, ఆంగ్లసామ్రాజ్యమునందంతటను స్వేచ్ఛావాణిజ్యము కొనసాగవలయు ననియు, సామ్రాజ్యము వెలుపలివారిపై మాత్రము సుంకములు విధించబడవలయు ననియు, వాదించు చున్నారు. వీర ప్రయత్నములు సఫలము గాంచునూచనలపుడే గానవచ్చుచున్నవి. ఈ ప్రయత్నములు కొనసాగునని హిందూదేశమునకు కలిగెడి నష్ట మింతింతని చెప్పునది యుండదు. చౌకగ లభించెడి ప్రదేశమున సరకులనుకొనుటకు, హిందూదేశమునకు స్వాతంత్ర్యముండదు. ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమున, అధినివేశ రాజ్యములును ఆంగ్లదేశమును పరిశ్రమల విషయమై విశేషాభివృద్ధి గాంచియున్నవి. కావున, ఆ భాగముల సరకుల నెంతవెలకెనను, హిందూదేశము కొని తీరవలసి యుండును. ఈ స్థితి కొనసాగునని, హిందూదేశము తన పరిశ్రమల సభివృద్ధి గాంచుకొనుటకు గాని, అన్యదేశములనుండి సరకులను చౌకగ దెప్పించుకొనుటకు గాని వీలుండదు. హిందూదేశపు పరిశ్రమ లభివృద్ధి జేంది, హిందూదేశ ప్రైవేటర్యముతో తులతూగవలయుననిన, ఇందులకు వాణిజ్య స్వాతంత్ర్యప్రధానమే ముఖ్యసాధనము.

వాణిజ్య స్వాతంత్ర్యమును, స్వపరిపాలనా స్వాతంత్ర్యమును ఒకదానినుండి వేరొకదానిని విడిదీయుటకు వీలుండదు. ఒకదాని వెన్నంటి వేరొకటి చనుచుండును. హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలన మవసర మని, ప్రభుత్వాధికారులు గ్రహించియే మాంటాగా విధానమును ప్రచురించిరి. కాని ఆ విధానముచే మాత్రమే హిందూదేశము ప్రాపంచిక పునర్నిర్మాణమునం దర్హాసము బడయజాలదు. కాంగ్రెసు మహాసభ వారు ప్రజాశయములను వెలిబుచ్చిరి. స్వయంనిర్ణయ మాత్రము ననుసరించుచో, భారత దేశీయుల కోర్కెల నీ తరుణమున సఫలము గావించుట న్యాయము. సంధిసభలో హిందూదేశపు ప్రతినిధిగ ప్రాచుర్య ప్రభుత్వ కార్యదర్శిగారే యుండురని తోచుచున్నది. హిందూదేశపు ప్రజాప్రతినిధులందుండుట యత్యవసరము. ఈవిషయమై భారతీ

యు లింకను తమ అభిప్రాయములను స్ఫుటపరచుట లేదు. ఈ సందిగ్ధతను తమవారవిడచినచో, ప్రజాశయనాఫల్యము సమకూరుటదర్ల భముగావచ్చును. ప్రాపంచిక పునర్నిర్మాణమున, పరాధీనత జేరిన జాతుల స్థితినిగూడ సమగ్రముగ నిర్ణయించిన గాని, అంతర్జాతీయ సంఘనిర్మాణము ప్రయోజనకారి గాజాలదు. సంగ్రామము లంతయు, స్వాతంత్ర్యము ప్రపంచమునందు పాదు కొని, ప్రపంచశాంతి శాశ్వతముగ నెలకొనవలయు ననిన, ఇండియా ఈజుట్టు మొదలగు దేశముల సమస్యను గూడ యీ సమయముననే సంతృప్తికరముగ పరిష్కరించుట యవసరము. ఈ పరిష్కారము సంగ్రామాశయములను సఫలము గావించుట కధికముగ తోడ్పడును. ఎంతవరకీ కార్యము నెరవేరునో భావిస్థితి వ్యక్తపరుపగలదు. అంతవరకును భారతీయులు తగినకడలిక జూపి, తమకంత ధ్వని వాగిరిక ప్రపంచమునం దంతటను మారుమోగునటుల బ్రయత్నించి, కృతకృత్యులగుట దర్లము.

క్రిమిలు కోర్టులు.

క్రిమిలు కోర్టులకు సంబంధించిన 1917 వ సంవత్సరపు నివేదికము నూకు జేరినది. నిలేజి మేజిస్ట్రిటులు విచారించెడి కేసులసంఖ్య తగ్గినది. గుంటూరులో మాత్ర మిట్టి కేసులసంఖ్య హెచ్చినది. గ్రామమేజిస్ట్రిటుల ధర్మములు వారికి బాగుగ దెలుపబడినందులచే నీఫలితము కలిగినదని గుంటూరుజిల్లా మేజిస్ట్రిటుగారు దెలుపుచున్నారు. కృష్ణాజిల్లాలోని ప్రజలు పెద్దకోర్టులకే స్వల్ప కేసులనుగూడ గొనిపోవుచున్నారని తెలుపబడినది. తగిన యధికారముగల పంచాయితీ కోర్టులు నెలకొల్పబడినగాని, గ్రామ కోర్టులపై ప్రజల విశ్వాసము ప్రబలజాలదు. పోలీసు కేసులను విచారించుటకు వారములో కొన్ని దినములను ప్రత్యేకముగ నేర్పాటు జేయవలయునని, కృష్ణాజిల్లా మేజిస్ట్రిటుగారు సబ్ మేజిస్ట్రిటుల కుత్తువుల నలకగ, కేసులు త్వరలో విచారించబడుచున్నటుల దెలియుచున్నది. కేసులను విచారించుటలో నెక్కుడాలస్యము బల్లారి, చిత్తూరు, మధుర, తిరుచనాపల్లిలో గలిగినది. ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రిటు కోర్టునందు కేసుల సంఖ్య 1916 సంవత్సరమున కన్న దగ్గినది. ప్రజలు బుద్ధ ప్రయాణపు విధులను బాగుగ గ్రహించుచున్నటుల పోలీసు కమిషనరుగారు దెలుపుచున్నారు. ప్రభుత్వము రు, నిర్దోషులని విడచిపెట్టబడిన 62 మందిపై అప్పీలుజేసిరి. 1916 వ సంవత్సరమున ఇట్టివారి సంఖ్య 59 మాత్ర ముండెను. నిర్దోషులని విడిచిపెట్టబడిన వారిపై అప్పీలుజేయు పద్ధతి సమంజసముగ గన్పట్టును. దీనిని న్యాయభాస నమునుండి తొలగించిన మేలుగనుండును. జ్యూరీ పద్ధతి శూన్య దాదాపుగ జడ్జి లండరును అనుకూలాభిప్రాయముల నొస.గిరి. కాని, ఉత్తరాంధ్రా జడ్జిగారు మాత్రము స్తీడరులు జ్యూరులయెనుట విశేషకాలము వాదించెద రని, విచారించుట వింతగనున్నది. మధుర జడ్జిగారు కాల్ రిజిగారి పద్ధతిని నిరసించుచున్నారు. మిగిలిన వారెల్లరును జ్యూరుల వివేచనాశక్తిని ప్రశంసించిరి. క్రిమిలు ప్రాసీజరు కోడ్డు 20కి శేక్సుక్రింద కేసు లభకముగ కొట్టివేరుబడు చున్నందులకు ప్రభుత్వమువారు సంతోషించు చున్నారు. కాని, యీ యధికారమును సబుమేజిస్ట్రిటులు చక్కగ వినియోగించెద రని యూహించుట కష్టము. కోయంబత్తూరులో నీ సందర్భమున తగిన విచక్షణ

గావించబడుట లేదని జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు చెబుచున్నారని, ఇందుచే ప్రజలకష్టములు హెచ్చుట నిశ్చయము. శిశుల సంఖ్యను తగ్గించుటకు, 250 శిశువులకు క్రింద ఫిర్యాదకీ కంపౌ శిశువులను నిర్మూలన చేయుటకు నుపాయముగావించుటకు, లేదని, ప్రభుత్వమునాడు, సూచించుచున్నారు. నేరస్తులపై కొలదికాలపు శిక్షను విధించు పద్ధతిని సబ్ మేజిస్ట్రేటులు కూడలేదని, ప్రభుత్వమువారు విచారించుచున్నారు. కాని, కఠినశిక్షలు విధించుటచే లాభము గలుగునను నూహ యీ కాలమునందంగీకరింపబడుటలేదు. శిక్షలు నేరస్తులను సరియగు మార్గమునకు దెచ్చుట కుపయోగపడవలయును గాని, వారి హృదయములను కఠినపరుప గూడదు. దీర్ఘశిక్షలచే నెక్కుడులాభము కలుగునని ఆధునికులు తలచుటలేదు. దొంగతనముక్రింద కేసులాభకర్యము జూపుచున్నవి. ఇందు కాగ్రీకస్థితి కారణముగావచ్చును. ప్రభుత్వ నేరస్తులగు యువకులను జయిలలు కంపకుండ్, డిఫార్మేటరీకి బంపు పద్ధతి యభివృద్ధి గాంచుట సంతుష్టికరము.

సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారి మార్పు

కలకత్తా కాంగ్రెసులో ఆగస్టు ప్రకటనమునకు పిమ్మట సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారు స్వకరిచాలనాతీత్యమును నుపాదించుచు నిలువ యుట న్యసించిరి.

“ఈ తీర్మానము స్వకరిచాలనాతీత్యులబ్ధికి అంతరముగ నున్నది. దీనివలన నా బెంగాలీ స్నేహితులకు కొంచెము ఆశాభంగము కలుగవచ్చును. వారింతకన్నను ముందుకు వెడల నిశ్చయించిరి. కాంగ్రెసు తీర్మానమువరకు వెడలినను చాలును. అందరు గలసి శక్తివంచనలేక, దేశపు కోర్కెలను నివేదించవలసి యున్నది. ఈ దినమున మనస్థితి నొక్కమారు పరికించుకొనవలయును. అందరును ఐకమత్యముతో ప్రవర్తించు నెడల, విజయము గాంచవచ్చును. ఒకరినుండి వేరొకరు చీలినయెడల, అభోగతిపాలు గావలసివచ్చును.”

వైర జెప్పిన హితవాక్యముల నీ సమయమున బెనర్జీగారిగంగపాల్చేసికో తెలియదు.

స్వీకృత్యం త్రము

బొంబాయి మ్యునిసిపలు కార్పొరేషనులో స్త్రీలు సభ్యులగుటకు గల ప్రతిబంధకముల నిన్నటి దీనినైచుట యవసరమని, గౌరవనీయులగు పి. ఏ. దేశాయి గారు బొంబాయి శాసన నిర్మాణసభలో తీర్మానముపాదించిరి. ఆ తీర్మానముపై తీవ్రముగ చర్చ జరిగి, తుదకది అంగీకరింపబడినదని తెలుపుట కెంతయు సంతసించుచున్నారము. దేశమునందంతటను స్వాతంత్ర్యాభిలాష పెచ్చుపెరుగుచున్నపుడు, స్త్రీల విషయములో మాత్రము దానిని నిరోధించుటకు నాధ్యుడడు.

ఆంధ్ర మ్యునిసిపాలిటీలు

కాకినాడ, రాజమండ్రి, పెద్దాపురము పురపాలక సంఘముల 1917-18 సంవత్సరపు కార్యనివేదికములు మా కార్యాలయము జేరినవి. కాకినాడ మ్యునిసిపలు సంఘము కార్య నిర్వాహమున మిగుల సామర్థ్యముగ జూపుచున్నదని ప్రభుత్వమువారు నుడివియించిరి. వీనితో ముఖ వికీర్ణవింప గలిగినందులకు సంతసపడుచున్నది. ఈవత్సరమున నీసంఘమువారు 38 సంభ గావించిరి. ఆంధ్రకృషియు నియమితసభ్యులకంభ్యు లేదను కారణమున నాపివేయబడకుండుట సంతుష్టికరము. పన్నుల గ నూలు మిగుల తృప్తికరముగ నున్నది. పిమ్మట మంధితియిం దున్నది. కాని నగరాకోగ్య మనేక పద్ధతుల అభివృద్ధి జెందవలసియున్నది. ఇంకను యెక్కుడుగ

కాలవలకు నిర్మించుట త్వరపరముగ గావించుచున్నది. కాని బెజవాడ, విశాఖపట్టణము మున్నగు ప్రదేశములలో పైను వ్యాపి తీవ్రముగ నున్నది. ఆంధ్ర యానగమున సోమారులకై పురపాలకసంఘమువారు గావించిన ప్రయత్నములు నిలవకుండుట అందు ఆమోదవాచకముగ నున్నది. ఇటు రెండు వైద్యకాలము గలవు. ఇచ్చటికి వచ్చు గోలపంభ్యు గతవత్సరమునందే హెచ్చినది. వైద్యకాలముగండి చికిత్సజేసికొను వారిసంఖ్య కృత్రిమగునుటచే, ప్రస్తుతమున్న వైద్యకాలపు కృత్రిమత టపసరుచుచున్నది నీటిసప్త యంతర ప్రాయము వలె ఆసంప్రదించుకొనుచున్నది. విద్యార్థుల ముగ నూడ కూడగల చికిత్స చే నూచించుచున్నది. ప్రభుత్వమువారి సంగతి భవనహా మువలన రెండు హతకాలము ముగముగ నిర్మించబడినవి. వీనితోగలసి ప్రస్తుత ముగరమున 18 హతకాలము గలవు ఇందులో 3 గాతీహతకాలము కూడ ముండుట సంతోషకరము.

రాజమండ్రి పురపాలక సంఘమునాడు కార్యవివరము సలక్ష్య ప్రగతిని తెలుపుట. పన్నులు సరిగ్గ వసూలుకా లేదు. ముఖ్యముగ ఆదాయమువారి ఆర్థికస్థితి మిగుల కఠినమై కాదు కముగ నుండుటచే నట్టి చిరుల సుధవిండుచున్నది మా నిర్వహణప్రాచుర్యము. వీనిని తొలగించుటకు సంఘాధ్యక్షులు చాల ప్రయత్నముల సలుపుచున్నారని నాడేపేటలోను, దన వాయిగుంటపేటలోను గృహనిర్మాణమునకు ప్రయత్నములను విక్రయించుటలన నీకారంత కొంతకరకు తగినది. పెద్ద పీఠము మంధితియిం దే మున్నది. ఇకర ప్రశ్నీయులు మాత్రము దుష్టితియగుండి మరచుకును గోచుచున్నది. పురపాలక కృత్రిమ హీనముగ నున్నది. బాపేట్ట మార్కెట్టు పంతుల్రముగ లేక, స్వచ్ఛాగులకు మూలముగ ను భయము కలుగుచున్నది. కలరా యిచ్చుట వ్యాపించియున్నది. అడిలు రిపోర్టులును తృప్తికరముగ లేరని విషయము విచారణకముగ నున్నది.

పెద్దాపురము మ్యునిసిపాలిటీ యింకను ప్రాంతంభదకయం దున్నది. 1918 సంవత్సరము, జనవరి నరకును ఈసంఘ సభ్యు లెల్లరును ప్రభుత్వవిమర్శలనే యుండిరి. పిమ్మట 12 గుర సభ్యులలో 4 గురు ప్రజాసమితులగు నుండవచ్చురని ప్రభుత్వమువారు పంపించిరి. సంఘాధ్యక్షులు కూడ అసభివారలెంత, ప్రభుత్వమునాడే నియోజింపబడినవారే! పన్నుల కనూలు తృప్తికరముగ లేదు. పిమ్మట మొత్తమునాడ బాగుగ నున్నదయే చెప్పవచ్చును. కాని అనేక సమయముల మరచుకు చేయవలసి యున్నది. తగిన ముక్తికాలునల పద్ధతి ఆత్మీకరముగ నున్నది. ఈ ప్రదేశమున తగిన నీటిసప్త లేక గావించుట, మున్నగు వ్యాధులకు కారణభూత పురుచున్నది. ఈ లోపములను తొలగించుటకే పెద్దాపురము మ్యునిసిపాలిటీ గా నిర్మితమైనది. కలరా యిచ్చుట కొంచెముగా వ్యాపించినది. టీకాల కొఖ కార్యవివరములు తృప్తి గొలుపుట లేదు. ఇకర ముఖములలో నీ సంఘమువారు కార్యభారమును తృప్తి సామ్యరని తెలుపుటకు సంతసపడుచున్నది.

బొంబాయి శాసనసభ

పత్రికలకు భవనము

బొంబాయి వారంతమువారి “జగద్వృత్తము” అను పత్రికకు మాత్రమే భవనము చేయుచున్నారని, మరేదెవరి చేయుటలేదు. ఈ పత్రిక వారంతమువారి అభిప్రాయములను గూర్చి సూచుట వ్రాతలకు వ్రాయుచుండుటచే దీనికిభవనము చేయబడుచున్నదని గొ. భూక్తిగారికి వారంతమువారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. ముందుసంవత్సరము ఆర్థికపక్షియం దే రావటు చేయవలసియున్నదని.

ప్రభుత్వ కార్యదర్శి ఇంకవరకు స్థిరముగ భారతీయులెల్లరును బొంబాయి వారంతమునకు కార్యదర్శులుగను సహాయ కార్యదర్శులుగను నియమింపబడలే దని వారంతమువారు తెలిపిరి.

మతవిద్య తెలుపు పాఠశాలలు:—బొంబాయి రాష్ట్రమున కై ప్రవులు గానివారికి నిర్వింధముగ మతవిద్యను తెలుపుచు వారంతమువారు సహాయమును బడయుచున్న పాఠశాలల వివరములను గొ. భూచుబాదరు మామేమ బాధకు గారడగి, 1 కలకాల 21 హస్తత పాఠశాలలు 13 మాధ్యమిక పాఠశాలలు 171 ప్రాథమిక పాఠశాలలు మాత్రము కలవని వారంతమువారు తెలిపిరి.

స్థానిక వార్తలు

పరదవలని ప్రాణాపవ్తము:—మైలాపూర్ వార్త

పుట్టు ముత్తులవైష్ణవబాబుగ నివోనాగ్గము గిండికి బండ్లిపైలెలు దేరి ఆవయాచేటిని బాబుమండ తక్కుకముగా నీటి నదిమకు దరదవచ్చి బండిని పడ్రోసి ప్రయాణింపకు కొట్టుకొని పోయెను. రెండుదినములు వెదకగా వారకములు దొరకెను. దగ్గరదారునెడి కారముచేత పాపమా బాబుగ తయిండి నేటిమాధ్యమున గొనిపోయెను.

ఇల్లుకూలులు:—మున్నరాతి తిరువల్లి క్లౌజిలో

వృషాతి ముదలన చాలకొంపలు కూలినవి. కొన్ని మరణములు కూడ కలిగినవి. గాజా హతులగుటలాగా నీధిలో ఒక యిల్లు కూలి అందుకాపురమున్న బ్రాహ్మణ కుటుంబమువారు ముత్తులకులు క్రిందపడి పోలినునారువచ్చి పడినభాగముల నెత్తివెతుకగా ఇరువుర చచ్చిపడియుండెరి; ఒక బాబుడసాయ సితిలో తేవయిబడినది. నీటి నీలుకడవలన గోడలు నాగి యిడ్లు కూలినవి. లాత్కాలికత్తు మురుగు నాలుకలు ప్రవ్వబడినవి పినులలో నీలంకను బొద్దిపారుచున్నది.

సివిలు జ్యూడిషులు తెస్తు:—సునియమున

వినిధోవోగ్యులలో ఆలోచించి, యీ తెస్తుకు ఈ క్రిందివిధముగ మార్పుమొందింప నిశ్చయించిరి.

- (1) సివిలు ప్రొసీజరుకోడ్సు, లిమిటేషను ఆక్టు 8 గంటలు-మాన్యులు 120.
- (2) ట్రాన్స్సఫర్ ఆఫ్ ప్రావీ ఆక్టు, సివిలిప్రొసీజరు ఆక్టు 8 గంటలు-మాన్యులు 90.
- (3) స్టాంపుఆక్టు, రోజుకోడ్సుఆక్టు, నూట్యునాల్యయేషను ఆక్టు 8 గంటలు-మాన్యులు 120.

ఈ సరిక్కు నిర్వాహి ముక్క భావమును పరిక్షించునదిగ నుండవలెనని ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశము. అక్కిలిప్రేమను జనరలు, అక్కిములు బ్రష్టి అక్కిములగారి మేనేజరు, పెద్దకుర్ను, ఉద్యోగములకు సివిలు జ్యూడిషులు తెస్తు పరీక్ష అవసరపరిక్ష నుండరాదని ప్రభుత్వమువారు కాసింది. జిల్లాజిస్ట్రారు ఉద్యోగముల కి పరీక్ష నును త్రిరుగుట అవసరమింపను.

శాసనసభ్య నియోజనము:—పోలవరము జ

నియోజకు గొ. కె. ఆర్. సి. కృష్ణరావు పంతులు, బి. ఏ. గారి మరణమువలన చెన్నరాష్ట్ర శాసనసభలో ఖాళీపడిన యుక్తవయవల భూస్వాముల ప్రతినిధి సభ్యు నెక్కుకొనుట కీక్రింద యేర్పాటులను సూచించునైన గవర్నరుగారు గావించియున్న ఫోర్ములెంట్ బొద్ది గెల్చెట్టున పుకటింపబడినది—

- (1) నియోజక పురదేశములోని సంతకముచేసెనడి యువ్యోగుల కార్యాలయములలో 1918-వ సంవత్సరము డి సెం బరు 5-న లే ది గు రు వార ము మధ్యాహ్నము 12 గంటలు మొదలు సానుకాలము 4 గంటలవరకు నాయి నేమను కాళితిములపై సంతకములు చేయవలెను.
- (2) గుంటూరు కలెక్టరు కచేరీలో డిసెంబరు 19-న లే ది గురువారము ఆరు గాన్నాము 2 గంటలు మొదలు 4 గంటలలోపల నాయి నేమన్ కాళితిములు పుకటింపబడును.
- (3) ఆయా జిల్లాలలోని సంతకములు చేసెడి యువ్యోగుల కార్యాలయములలో 1919 వసం. జనవరినెల 9-న లే ది గురువారము మధ్యాహ్నము 12 గంటలు మొదలు 4 గంటలలోపల వోట్లు గంధము గావించబడును. వోటింగు కాళితిములలో సంతకములు చేయవలెను.
- (4) గుంటూరు కలెక్టరు కచేరీలో జనవరి 18-న లే ది శనివారము మధ్యాహ్నము 12 గంటలవ వోట్లు లెక్కింపబడును.

ఇండియన్ బ్యాంక్.

అక్టో బరునెల జమాఖర్చు.

ఆస్తి:—

నిలువ వేసిన డబ్బు	గు 4772136.8-6
బ్యాంకి కట్టవేములు	128698.14-7
సామగ్రి	14067-1-4
వసూలుచే కలవలిన బిల్లులు	33096.6-1
చిల్లర లాభములు	88101-11-6
బ్యాంకులోను చేతిలోను నిలువయున్న ధనము	591724-18-3

మొత్తము. 55,75,845-2-8

ఆవృ:—

చెల్లించినవినులధనము	గు. 10,00,000-0-0
కెజ్యుఫండ్	300052-1-10
డిపోజిట్టులు	4979932-2-9
ఆస్తిలో చూపిన బిల్లులు	33096.6-1
చిల్లర లాభము	162764-7-7

మొత్తము. 55,75,845-2-8

0:00

[ప్ర. నారాయణరావు గారు,
హిందూ విశ్వవిద్యాలయము.]

పుష్టికరమును వాహకపదార్థములను కొనుటకు శక్తిలేని దీనులయెడ కనికరము కలిగి పరమాత్ము వేణు సెనగలను ననుసరించుచు వాహకములలో ఫలించుచేయుచున్నది. వేణు సెనగ చీడల పాలిటి పెద్ది, కల్పతరువు, జీరకక్షణి, ఇష్టి సంజీవనియొక్క మహాపదార్థమును మనదేశములు గ్రహించలేకున్నారు.

మార్చి నెల 21-న రేడి ఆంధ్రవాంఛిత్రకలో "కృతసా
యము"నండి వేటు నెవగ అనబోక వ్యాపమును తీసి ప్రకటన
ము చేసినారు. దీనిని చదివి సంబంధించుటకు బదులు దొరికింది
లేదు. ఈ వ్యాపము రద్దీంచినవారు వేటు నెవగనూ, వేటు నెవగ
పిండి, వేటు నెవగ కొట్టెయొక్క ప్రయోజనముతో కూడి మానవ
వుల కీ వేటు నెవగ పట్టులో గల అమాల్మ్యమైన అవగభు
విజనన గూర్చి కౌన్సిలుండియెవల పూర్ణమైన ప్రయోజన
మును గలగ జేసేయించురు.

ఇట్టివల మనయ్యా పరిశ్రమలలో ముగిసినందున
ప్రతిటవలను తెక్కించుచుండగా ఒక పరిశ్రమయందు దేవుని
యొడు ప్రతిటలంకనపడినది. వీలొకరి మందులకు సంబం
ధించినవి. అంధ్రదేశముయొక్క పరిశ్రమకు సంబంధించిన
పేరుగొకటి కనుపడినది. ఈ మందులలో చెవుమనకు, దయ్య
ములకు, సంతానమునకు పరమహంగణియలు, కైలాసపర్వత
మన శ్రీ శివునిచే అనుగ్రహింపబడిన సంతానములకు ఉన్నవి.
వీనినెల్ల మన ఆంధ్రులయొడగల కారుణ్యభావముతో వాని
యజమానులు పుజలకు లభింపజేయుచున్నారు. నేను విదేశీసి
యీ ప్రతిటల విషయమై చర్చించినయెడల మన పత్రికాధి
పతులందఱు మండిపడుదురు. కాని, కలకత్తావాదు పరిశ్రమ
జేయు మంత్రిపుత్రాయత్రులు, ఉంగరములు, కేలము పట్టుక
లు గొప్పిడి. ఇట్టి పచ్చిపదార్థములను మన ఆంధ్రులు వాడెంచు
చున్నారు. ఎందువలన? ఏదియో ఆకలను, భయమునకు.
రోగముయొక్క భయమున మన వర్ణము చదివి లెడుపడె
వారు అరుదు. పిల్లలచే శ్రీలకు పిల్లలు పుట్టుచు దని చెప్పి
తాయత్రునే కాదు గుడ్డిపరిక నమ్మినను కొనెదను. రోగము
తెచ్చుకొని అరువారే పొందు భయములతో పాతక భాగము
కారెర నిడుచుచుల నాల్లంబించు సమయమున బొందినచో
మన దేశమునందెన్ని వ్యాధులు, అకాలమరణములు సంభవించు
పపు ఇట్ల కారెర దౌష్ట్యము, వనోదౌష్ట్యము, సంతాన
దౌష్ట్యము లుండును.

బుద్ధులార్యుడుగా బోధించినట్టి వ్యాఖ్యలు కూడా
వైట్ల వంటకానికి అగిన వైభవములు లోయి పోయి పోయి
చూడవలసి యున్నది. ఈ వ్యాఖ్యలు గూర్చి నేను చూచి
పొడవలచుకొనలేదు. కష్టము చేర్చి, దానివ్రాయవలసిన,
అపారమైన మోక్షార్థములను గల గ్రంథ వ్యాఖ్యలు విడుదలై
యొకటొకటి చెప్పబడివిరావు. మన యజ్ఞోపవీతులు, మన తిల
కాధ్యక్షులు, మన సంఘము, మన ఆధిపత్యములు, మన సత్తా
విలేకయున్నారు, మన జీవనవిలేకయున్నారు, మన సత్సారములు,
అపారమైనములనుగో కలుగుచున్నవని నమ్ముచు.

జీవరక్షణమునఁ గావలసిన పదార్థములలో ముఖ్యమై నది పోషిణీక. పోషిణీకా గమన జీవపదార్థములలో గల సప్తపులలో పోషిణీక అమోఘమైనది. పోషిణీక అనగా కార్బను, హైడ్రోజను, నైట్రోజను, ఆక్సిజను, పొద్దిగ గంభకము, ఫాస్ఫరును గల పదార్థములు. వీరిలో నైట్రో జను ఒకడు పోషిణీకమైనది. ఈ నైట్రోజను మాంసము, చేపలు, గుడ్డు, పప్పులు, గింజిననాకు వీరిలో చిశేషముగ గలరు. జీవ్యములలో ఒకడు స్వల్పము. పోషిణీక గల పదార్థములు పుష్పకోశియెడల, సప్త మేళన మొన పోషిణీ కురేమో. ఏమి సప్తము కావలయును? వ్యాధుల పాలై చని పోవుటయే సప్తము.

మన దేశమునందలి ఆహారవిషయమును నిర్వహించిన కడుపు తరుగుకొని పోవును. పరిహారము ౧౦జి. గ్రా. ని యొందరాకాలక్షేపము జేయుచున్నాలో మనము చూచుటలేదా? ద్విట్టి యాహారముతో ప్రాణ మెట్లు నిలుచును? గోగమలు రాక యే మగును? బుద్ధిహీనత సందర్భించక యే మగును?

మనోబలము పూర్వకర్మ ననుసరించి యేర్పడుచున్నది. ఈకర్మకర్తవార మటుండి మనోబలమునకును శరీరబలమునకును గల సంబంధము చూపెడు. ఇరువదిలంక శామలు చేసిన మనుష్యుడు కేవలము పినుగయై, చూచుటకు అనవ్యక్తరమై మనోవిశాసముగూడ గోల్పోవుచున్నాడు. మనస్సు శరీరమున శరీరము మనస్సునను అశ్రయించుకొని యున్నది. శరీరకృద్ధితో మనోబలము కృద్ధియగుచున్నది. శరీరక్షీణముతో మనోబలము క్షీణించుచున్నది. శరీరకృద్ధి బలము, అహంము వాశ్రయించి యున్నవి. మన జీవీయులు ఆవారలోపములన క్రమముగా బుద్ధిహీనులగుచున్నాము. క్షమియింపుడు. సజ్జయిన ఆలోచన చేయలేకపోవుటయే బుద్ధిహీనతయొక్క లక్షణము. తప్పుడు ఆలోచన చేయటయే బుద్ధిబాధయొక్క లక్షణము.

అనంతరము విచారణచేయవలసిన విషయములలో
ఆనంతరము ముఖ్యమైనవి మణియొకటి లేదు. ఆనంతరము

మహానగర్ని విశేషమైగబోధ జరుగవలసి యున్నది. ప్రతి
కార్యాలయమనఁదగు నీవి విషయమై పాఠము చెప్పవలసి
యున్నది. దేశభాషామృతికాధితు లందఱు నీవినిగూర్చి
యపజ్ఞతము కలయనఁగియున్నది. దేశభాషలలో గ్రంథము
లు రచించుటకు దొరలనమఱారు తోడ్పడవలసి యున్నది.
ఈభాషయు ప్రజలమీదనే కాదు విశేషముగ రాజ్యాంగము
మీదగలదు. ప్రజలకు నీ తత్త్వములు తెలియజెప్పవలసిన
బాధ్యత రాష్ట్రమునై బహుదన్నది.

సన్యాసివాని పెండ్లికి జ్ఞాపకముగ నుండియు జగవే.
యన ఆంధ్రులు ఉద్యోగములకై తొట్టుకొనుటకంటె శ్రేష్ఠి
తై కనిపించు పరిశ్రమ చేయవలసియున్నాడు. ఇక్కడ ఆహారము
నివయమున జరుగవలసిన ప్రచారము దలచుకొనినందుల ననము
చేయుచున్న పాపములందును వెల్లడియగును. ఈ ఆహార
సమస్య మన పరిశ్రమకు మన శ్రేష్ఠ మానిషికి సంబంధించి
యున్నది. ఎవనికట్టునువలన సమీచారము, దివాకృతిబద్ధ
యను, గొప్పచేయోద్యోగములు జరుగుచున్నందున్నానో,
ఎవనిదారిద్ర్యము ఇమిడ్చుకొనుటకు కుట్రచేయుచున్నానో, ఎవడు
మరులమేలనకై తనమేలనకు నడుచుచున్నానో అట్టి కార్మి
కునికి శరీరపరిశ్రమకే ప్రవోద్యత్తి త్తిచేయువానికి నుభావము లేదు.
భోగ్యములేదు. శుభములేదు. కష్టపురింప అన్నములేదు. నున
దేకిముని జరుగవలసిన పని ఆహారము. ఆహారము. కార్మికుని
ఆర్థికస్థితిని మార్చుటయును. మార్చుటయును. లేదా ఆంధ్రులు
కుండరు.

వేటా సెకలనుండి అహారముమీదకు అహారమునుండి కూలిమీదకు దుమికెందునకు తమింపును. అహారనియమము పాటించువానికి వైద్యులలోదను, మందులలోదను అంతిపని యుండును. శరీరమునకు గాఢజిన వస్తువులలో నేది కొంత పడినను వ్యాధియాలమున మోచ్చునందుచుండును. జైవ ధము కేవలము క్షీణించి, అహారనియమోల్లంఘనమే అరోగ్యనియమోల్లంఘనము. అరోగ్యనియమోల్లంఘనమే వ్యాధి వ్యాధి యుండి తప్పించుకొన దలచినచో మందులుకాదు, సరియైన అహారమును సేవింపుడు.

మన ఆచారమునందు ప్రాచీనమున్న వాని యెక్కువ
నామమాత్రము, సేవకపుష్ప, సేవకపుష్ప, కంఠపుష్ప, ఆల
సేవకపుష్ప, ఆనందపుష్ప, తిమ్మ, కుంభజ, జీడిపుష్ప, శిశువుపుష్ప,
అజయపుష్ప, నేలు సేవకపుష్ప, వేయించిన బహునీల వివర్ణ
యన మాంసమలతో నమాంసములు. బాధయునపుష్ప, పిష్టాపుష్ప, చఖ
నోలుపుష్ప, జియములు. వీరిన్ని జీడిపుష్ప వర్ణము. అన్నజి
డిపుష్ప నేలు సేవకపుష్ప నేలు పుష్ప. తొన్ని పుష్పమును తిమ్మ
సేవకపుష్ప అని అక్షరమున బలము నిచ్చునది అలయును అప్పు
తానలను వానక అక్షరమున నిచ్చునది పుష్పము. అక్షరమున
పుష్పమును. పుష్పమున నిచ్చునది వానకపుష్ప అనరుతి
యన పుష్పపుష్పమునను విచ్చునది. నేలు సేవకపుష్ప
సేవకపుష్ప అని తిమ్మనా వానకపుష్ప అపుష్ప ను
శిరస్సల పుష్పమునను పుష్పపుష్పము అనియును.

వేణు సెనగపప్పు వైద్యులగుచు మొక ముచ్చిపూరిచ
 ముచ్చిపూరిచు నగుచును. అమెతాతావేణుల ఎక్కడ ను
 ముచ్చిపూరిచ సేను సెనగపప్పుతో చేసి పిమ్మదాడునులే. వీరులలో
 వేణు సెనగపప్పు చాటకాలలలో వేణు సెనగపప్పు. విద్యుల
 ముచ్చిపూరిచ వేణు సెనగపప్పు. భోజనకాలలలో వేణు సెనగ
 పప్పు. దుకాణములలో వేణు సెనగపప్పుమిఠాయి. వీడలలో
 వేణు సెనగపప్పు. వీరుల వేణు సెనగపప్పు, భాగ్యంతులు వే
 ణు సెనగపప్పు, పామరలు పరిశితులు (స్త్రీ)లు పురుషులు అం
 తలు వేణు సెనగపప్పు తినుదురు.

జేతు సెనగ పప్పులు బెల్లము కలపము పట్టి కొండలకలె
కప్పులకలె చేయదురు. జేయించి పొట్టుతిసి కొప్పువల్లి ఆ
పప్పులును. ఇంకను జేతు సెనగ పప్పు వైచించి దారపూరి. నున
చేతనుగా మరలబో గాక పోయినను చేతులతోడనే జేడిపప్పు
కు పొకమహట్టెనట్లు ఎంచుకు పొకము పట్టనూడగు? బూడి
నట్లు చేసినట్లు గుండ్రని చిన్న యెలుజు పప్పుతో ఎంచుకు
పట్టచేయగూడదు? ఎంచుకు జేయించి పొట్టుతిసి కొద్దిగా
కాకమునుకొప్పువల్లి విక్రయింపగూడదు? ఎంచుకు హల్వాలో
నిసి కలుపుగూడదు?

వేణు సెనగపప్పు నీ విధమున మిఠాయిలు మాత్రమే కాదు, కాయగుర్రంతో కలిపి వేయించవచ్చును. వీరకాయ, పొట్లకాయ, తోటకూర, బచ్చలకూర వీరితో నునదేశేస్తులు సేసగపప్పు లేదా సెనగపప్పు కలుపుదురు. ఇది మంచివద్దతి. సెనగపప్పు కొనలేనివారు నంకాయ, బెండకాయ, సొగకాయ, పొట్లకాయలతోడను ఆకుకూరలతోడను వేణు సెనగపప్పును వేర్వేరుయెడల శ్రేష్ఠమైన ఆహారమగును. కూర బహుళవికరముగను, ప్రత్యేకరముగను నుండును. వేణు సెనగపప్పును కాటుకవలె పొడిచేసి చారులో కలుపవచ్చును. గొట్టెతినువారు వేణు సెనగపిండితో కొద్దిగ నీరుకలిపితోడనే గొట్టెనురాచి తుప్పుకొనవచ్చును. వేణు సెనగపప్పులో 18 గ్రాముల యెక్కువకు 4.70 గ్రాముల ప్రోటీను లభించుచున్నది. ఎంత ఆహారమైన ఆహారమో చూడుడు.

మన దేశములో ముస్లిం యేమి వారు కరువు బీదలుగ నుండుట సంభవించుచున్నది. కనుక ముస్లిములకు పూర్వము పరిపాలనగలకన్న పనికి కొబ్బరిముక్కలు పేయించిన పేలు

సెనగ పప్పు పుచ్చుకొనుటకులన మంచిప్రదేర్పడుట. ధాన్య ప్రష్టి తేనెవారు తేనాములకొఱకై ధనమాన కృతముచేయట కన్న ప్రతిదినము కొద్దిగ బటానీయ జేలు సెనగపప్పు కొబ్బరి బిజిలు పుచ్చుకొనినయెడల ఏకగ లగుదురు.

ఈ వేణు సెనగ పప్పును తీర్చి క్రింద వారు మాత్రమే పుచ్చుకొనవలయును గాని గోనులు, అట్టివృత్తుల బాదవంతు వారు పుచ్చుకొనటకు వీలులేదు. అతిమాత్ర మున్నవారు ముఖ్యముగా వేణు సెనగ పప్పు పుచ్చుకొనినచో పాతకొంత కాలము కరుకుకలదు.

విషజ్వరము.

ಇಂಗಳೂರು.

ఇండ్లాడు నేర్పు చేశములంగు పెద్ద పట్టణములలో
జ్యోతి బరు నెల కింద పటివారమున 4482 చుంచీయు నవంబరు నెల
నెండటివారమున 7417 రును విజ్ఞానమునలను చవిపోయిరి,
లండనునగరమున మొండటివారమున 4168 గురుకు లెండనువార
మున 227 గురుకు చవిపోయిరి.

కలకత్తా.

కలకత్తాలో వివక్షరహిత హోద్యుచున్నది. ఈశాల
1 వ తేదీని నగరమున 54 గురుకు 2 వ తేదీని 50 మందియు
3 వ తేదీని 57 యను 5 వ తేదీని 56 గురుకు మృతినొందిరి.
కళాశాలలును పాఠశాలలును 15 దినములవరకును మూయ-
బడినవి.

అవసరము.

లాహోరులో మరణములు తగ్గుచున్నవి. 5 వ తేదీన 95 గురు చనిపోయిరి. వారిలో 74 గురు జ్వరము వలనను 6 గురు విష పరిశ్రమువలనను చనిపోయిరి.

உதா.

5-వ తేదీని 264 గురు చూపాయి. విషజ్వరముకలక
218 గురు చూపాయి.

తాతా తీర్పు ఇవయ్యెనును:— ఈ సంఘమువారి
11-వ వార్షిక సమావేశము బొంబాయిలో నుండి వచ్చి తాతా
నాని యాజమాన్యముక్తి క్రింద బరిగిరిని ఎక్కువలాభముల పన్ను
ఈ సంఘము వారి వల సవనముల చేయి నూడదు.
ఈ సంఘమువారు వారి తక్కువ ఫలము విక్రయించి రని
పై దృఢముగానిది. ఆ విషయమున దొరలనువానికి (వాసితి
మని తాతాగారు నడిగిరి. తీర్మానము గీతించుటయెడ. (విఫ
లెన్న వాటాలకు రు 1-8-0. అర్జిరే వాటాలకు రు 9 లు
నిధిర్దు వాటాలకు రు 80 లు లాభము వచ్చినదని తెలుపబడెను.
మూలభవము రు 8,52,12,500 ల నుండి రు 10,52,12,600 లకు
వెచ్చినదని తెలుపబడెను.

మదరాసులిండు నదరకమరాట్టా
రైల్వేకంపెని లిమిటెడ్

(అంశాంకులలో ఇంకా స్పష్టమైన కాలావధి.)

నోటిసు. (1362)

1918 నా|| నవంబరు 19 వ తేది మంగళ
వారమునా నందఱుము 9 గంటలకు ఆర్కోణము
ఎమ్. ఎస్. ఎమ్. రైల్వేకుంపెనీ ఇంజనీరింగు
నర్సుపాపులయొద్ద ఆ శ్రుదేశమందు దొరకు
టేకు బెంటుకు నూను ముక్కలు 60 టన్నులు
బహిరంగముగా వేలము వేయబడును. నిక్రయ
షరతు ల్లి క్రింద సూచించబడినవి.

1. తేకుముక్కలు 3 బన్నుల మోపుచొప్పునను, బెన్ తేకు ముక్కలు 7 బన్నుల మోపుచొప్పునను కట్టబడును.

2. సామానుల కొనుటకు విశ్వయునుకొనిన కడపటిపాలగాడు విక్రయము తన పక్ష మయిన వెంటనే విక్రయ మొత్తములో నొల్లవ వంతు మొత్తమును మొట్టమొదట చెల్లించవలయును. అటు పిమ్మట మిగత మూడువంతుల సొమ్మును చెల్లించి వారము దినములలోపుగ రైల్వే దొడ్డి లోనుండి ఆ సామానులను తీసికొని వెళ్లవల యును. అట్లు చేయనిచో మొదట డిపాజిట్టుచేసిన మొత్తము కంపెనీ కారాలో జమ కట్టబడును. తిరిగి యివ్వబడదు.

The Great War.

(Reuter's Agency)

Germany

Text of the Allied Reply to German Armistice Proposals.

London, November 6. 12-20 P. M.

WASHINGTON.—The following is the text of the United States' reply to Germany.

Mr. Lansing has addressed the Swiss Minister in charge of German interests in the United States.

SIR,

I have the honour to request you to transmit the following communication to the German Government. In my note of 23rd Oct. 1918 I advised you that the President had transmitted his correspondence with the German authorities to the Governments with which the Government of the United States is associated as belligerent with the suggestion that if these Governments were disposed to effect peace upon the terms and principles indicated, their military advisers and the military advisers of the United States should be asked to submit to the Government associated against Germany the terms of such an armistice as would fully protect the interest of the peoples involved and ensure to the associated governments the unrestricted power to safeguard and enforce details of the peace to which the German Government agreed, provided they deem such an armistice possible from a military point of view. The President is now in receipt of the memorandum of observations by the Allied Governments on this correspondence which is as follows:—The Allied Governments have carefully considered the correspondence which has passed between the President of the United States and the German Government, and, subject to the qualifications which follow, they declare their willingness to make peace with the Government of Germany on the terms of peace laid down in the President's address to the Congress of 8th January 1918 and the principles of settlement enunciated in his subsequent addresses. They must point out however that clause two relating to what is usually described as freedom of the seas is open to various interpretations some of which they could not accept. They must therefore reserve to themselves complete freedom on this subject when they enter the Peace Conference. Further in the conditions of peace laid down in his address to Congress of 8th January 1918 the President declared that invaded territories must be restored as well as evacuated and freed, and the Allied Governments feel that no doubt ought to be allowed to exist as to what this provision implies. By it they understand that compensation will be made by Germany for all damage done to the civilian population of the Allies and their property by the aggression of Germany by land, sea and air. I am instructed by the President to say that he is in agreement with the interpretation upon the fourth last paragraph of the memorandum above quoted. I am further instructed by the President to request you to notify the German Government that Marshal Foch has been authorised by the government of the United States and the Allied governments to receive properly accredited representatives of the German Government and to communicate to them the terms of an armistice.

Accept Sir the renewed assurances of my highest consideration.

German Peace Delegation.

London, November 6.—5 25 P. M.

AMSTERDAM.—A Berlin official message states that German delegation to conclude an armistice and take up peace negotiations has left Berlin for the Western front.

German Armistice Delegates.

Reach Allied Lines.

LONDON, November 6. 11-45 P. M.

It is stated in the Lobby of the House of Commons this evening that the German armistice delegation has reached the allied lines.

How the Deputation Should Proceed.

LONDON, November 7.—12 50 P. M.

A Wireless French official message contains the following announcement from Marshal Foch to the German High Command:—German plenipotentiaries wish to meet General Foch to ask for an armistice. They must advance to the French outposts via Chimay-Fourmies-La Capelle-Guise Road. Orders shall be given that they be received and conducted to the place of the interview.

Delegates Received on the 7th.

LONDON, November 7.

It is understood that Marshal Foch will receive German Armistice Delegates to-day. Little doubt is entertained in London that Germany will accept the terms, owing to the increasing gravity of her position militarily and internally. The pace of German retreat was greatly accelerated yesterday and became almost a rout.

Threat to German Communications.

The threat to enemy communications was accentuated by the capture of Vervins only eight miles from Hirson Railway Centre, also Omcourt ten miles from Mezieres and eight miles from Sedan. The average advance on the whole immense front yesterday was six miles. The German flank at Valenciennes was turned and also the flank west of the Meuse. Prince Rupprecht's seventy are divisions were forced to retreat northwards and will find it difficult to escape without being shouldered across the Dutch frontier.

The Names of the German Delegates.

LONDON, November 7.

The German Armistice Delegates are Generals Von Gruedell, Military Delegate to the Hague Peace Confer-

ence, Von Winterfeld, Ex-Military Attache in Paris and Admirals Maurer and Von Hintze and the Foreign Minister.

German Troops on Danube.

Retirement Through Hungary Refused.

London, November 6.

Reliable news shows that the Hungarians have refused to permit six German divisions under General Mackensen on the Danube to retire through Hungary. It is assumed that they will fall into our hands together with the German troops and army in Caucasia.

A General Strike in Hamburg.

LONDON, November 7.

COPEHAGEN.—A message from Berlin states that the Wolff Bureau announces that a general strike has broken out in Hamburg where cuttrages have occurred. There are similar happenings in Lubeck.

Germany Democratised.

Prince Von Buelow's Statement.

London, November 6.

AMSTERDAM.—Prince Von Buelow writing in the "North German Gazette" says:—Germany is at present sufficiently democratised and the abdication of the Kaiser would cause a tempest in which much else would be swept away.

Germany and Russia.

Rupture with Bolsheviks.

LONDON, November 6.

AMSTERDAM.—In consequence of the discovery in the Bolshevik diplomatic mail of pamphlets printed in German inciting German workers and soldiers to revolt, it is officially announced that Germany has demanded guarantees from Moscow that such propaganda shall cease and that the murder of Count Mirbach shall be adequately expiated. Meanwhile Germany has requested the withdrawal of the representatives of the bolshevik government from Berlin. Germany has withdrawn German representatives from Moscow.

Disturbances at Kiel.

Crowds Commit Excesses.

LONDON, November 6.

AMSTERDAM.—German papers report serious disturbances at Kiel on November 3rd owing to naval men and civilians attempting to release imprisoned mutineers. The crowd committed excesses. The attempt was only abandoned after the military had fired, killing eight and wounding twenty-nine.

Further Details of Kiel Mutiny.

LONDON, November 6. 11-55 P. M.

With reference to the Kiel Mutiny the "Fremdenblatt" states that the Reichstag Socialist Leaders Haase and Ledebour have been summoned to Kiel for the purpose of completing the Local Committee. Three companies of infantry which arrived at Kiel immediately joined the revolutionaries and a fourth company on arrival was disarmed. Hussars were then hurried up but when an hour out of Kiel, sailors armed with machineguns forced them back. The Soldiers' Council ordered officers to remain at their posts and obey instructions of the Council which controls food supplies. The Governor of Kiel Admiral Souchen has been temporarily arrested. He has granted all sailors' demands including abolishing of salute. Sailors declare that they will not return to ships until peace is signed. They state they have established guards armed with machineguns on all warships at Kiel and have thereby rendered approach of authorities impossible.

Mutiny at Kiel.

Warships Threatened to be Blown up.

LONDON, November 6. 9-35 P. M.

AMSTERDAM.—A Cologne telegram states that very serious mutiny broke out at Kiel to-day. The Battleships "Kaiser" and "Schleswig" hoisted the red flag after conflict between officers and sailors in which twenty officers including two Captains were killed. Kiel garrison refused to go to the harbour. Crews of the Battleship secured complete mastery and threatened to blow up the vessels if they were attacked.

Unconditional end of War.

Demanded by Social Democrats.

LONDON, November 6.

AMSTERDAM.—A Berlin message says:—Leaders of the Social Democrats have demanded that Government shall secure the unconditional end of war otherwise they will leave the Government.

German Sailors Hoist the Red Flag.

LONDON, November 7.

COPEHAGEN.—A person who has just arrived from Germany states that sailors obtained possession of greater part of the Navy and have left Kiel Harbour flying the Red Flag which is also reported to be hoisted at Warnemuende.

Austria

Announcement in Paris.

LONDON, November 6.

PARIS.—Impressive scenes were witnessed in the Chamber when M. Clemenceau stated the terms of the Austrian Armistice. Loud and prolonged cheers greeted his announcement that the conditions were identical in spirit with those dictated to Turkey and Bulgaria. The aged Premier, in a voice broken with emotion, paid a great tribute to England's gigantic help in the victory which was dawning. "Look, he said, at the prodigies of valour the British have accomplished on the fields of battle in France and Flanders" (Loud Cheers). Amid renewed cheers the Premier paid a similar tribute to the Americans.

Terms Approved by British Press.

LONDON, November 6.

The papers unanimously approve of the Austrian Armistice terms as extinguishing the German illusion that Austria-Hungary will be a neutral buffer against the Allies and as opening a door to the ideals of national liberty in Eastern Europe. While the disposition of the fleet is considered an object lesson to Germany of the treatment she may expect, it is hoped that the German people will draw conclusions and not needlessly prolong bloodshed in view of the inevitable end.

Austrian Secret Archives.

LONDON, November 6.

ZURICH.—A message from Vienna states that the "Arbeiter Zeitung" makes the significant announcement that the greater part of the secret archives of the Austro-Hungarian Foreign Office have been destroyed.

Great Britain

Stamps with Mrs. Beasant's Kingy.

Lord Sydenham's Question in the House of Lords.

LONDON, November 4.

In the House of Lords Lord Sydenham asked:—Has Mrs. Beasant issued imitation postage stamp bearing effigy and the legend "Interned for God and Country" and are letters and papers on which this stamp has been placed for propaganda purposes allowed to be transmitted through the post in India?

Lord Islington replied that he had ascertained that some of these stamps on newspapers had reached Singapore. There was no evidence that the stamps had created harmful effect. It was for the Government of India to deal with the matter and he had telegraphically enquired from India on the subject.

Arab Flag Hoisted at Damascus.

Lord R. Cecil's Statement.

LONDON, November 1.

In the House of Commons Lord Robert Cecil stated that General Allenby was authorized on 1st October to allow the Arab flag to be hoisted at Damascus and this had presumably been done. The Military Governor of Damascus Ali Pasha Rida-El-Ridabi was responsible to General Allenby.

After war Problems

Demobilisation and Resettlement.

A Department Created.

LONDON, November 6.

The Press Bureau announced that Government has created a civil department of demobilisation and resettlement to deal with all questions of re-employment of sailors and soldiers and war-workers.

Death of a Great Army Chemist.

A Severe Loss.

LONDON, November 6. 9-30 P. M.

The Press Bureau announces that British and Allied armies have suffered severe loss by death from pneumonia of Colonel E. F. Harrison, Controller of Chemical Warfare Department, who was in sole charge of research in connection with gas defence and manufacture of respirators. His foresight provided complete antidote to every new gas employed against us. Colonel Harrison joined as a private in 1915.

Bombay's New Governor.

Received by the King.

LONDON, November 4.

Capt. George Lloyd was to-day received in audience by the King and kissed hands upon his appointment to be Governor of Bombay. His Majesty then invested him with the insignia of the Knight Grand-Commander of the Indian Empire. Sir George and Lady Lloyd subsequently had luncheon with Their Majesties.

German Property in China.

LONDON, November 4.

In the House of Commons replying to Colonel Yate, Lord Robert Cecil stated that orders vesting the property of Germans in the British concessions in Shanghai in the Custodian of Enemy property in China would have equal effect if issued after the signing of the armistice with Germany.

British Merchant Shipping.

Losses During the War.

LONDON, November 6.

In the House of Commons Dr. Macdonald stated that 8,946,000 tons of British merchant shipping had been lost during the war up to September 30th by enemy action and marine risks, of which a total of 5,443,000 tons had been replaced by new construction, purchase of ships abroad, and the utilisation of captured enemy ships.

The Influenza.

Mortality in England.

LONDON, November 6.

It is officially announced that deaths from influenza in the great towns in England and Wales were 7447 as compared with 4,482 for the preceding week. The respective totals for London for the past two weeks were 4,168 and 227.

Ships Sink Through Collision.

LONDON, November 6.—9-15 P. M.

The Admiralty states that a British patrol vessel was sunk on 4th November. One man is missing. A British auxiliary was sunk on 5th November without casualties. Both were the result of collision.

Indian Army Award.**Retired Officer's Valuable Service.**

London, November 4.
A retired Indian Army officer Major N. B. Duncombe is mentioned for valuable services during the war.

General Allenby Honoured.

London, November 6.
The King has conferred the Grand Cross of the Bath on General Allenby.

LONDON, November 7.

WELLINGTON, November 5th.—It is definitely understood that New Zealand will be represented at the Peace Conference. Ministers are momentarily expecting an urgent call.

Press Comments.

LONDON, November 7.

The "Times" dwells on the importance of President Wilson's memorandum and comments on its apparent exclusion of imposition of penal indemnity as an unusual concession to the defeated enemies. As regards Mr. Wilson's economic article the "Times" points out that its general scope recuts the suggestion that the British Dominions have been committed unheard by the Motherland.

Germany Cannot be Trusted.

LONDON, November 7.

The "Times" emphasises the significance of the despatch of the German Armistice Delegates but expresses surprise that there should be four emissaries some of whom are notorious diplomatic intriguers. It says the "Times", the German statement that they will prepare the way for peace negotiation, means that they contemplate such manoeuvres they are doomed to disappointment. Peace cannot be discussed until the armistice is signed. The very composition of the Delegation is a reminder that we are dealing with a Government which cannot be trusted.

America**United States General Election.
Results Doubtful.**

LONDON, November 6.

NEW YORK.—Election returns up to midnight of November 5th show that the Republicans have gained eight seats in the House of Representatives and three seats in the Senate. Both democratic and republican leaders at present claim majorities in both Houses. The New York Governorship is equally doubtful.

**Rumania Assured of Just Treatment.
By America.**

LONDON, November 7.

WASHINGTON.—The Secretary of State has sent a message to Rumania assuring her of the Government's sympathy with the Rumanian National aspirations both within and without the boundaries of Rumania and promises when time comes to exert influence to secure the just political and territorial rights of the Rumanian people.

Italy**Italian Officers in Pozen.**

London, November 6.

AMSTERDAM.—Italian officers have arrived at Pozen.

Italian Fleet Occupies Towns.

London, November 6.

ROME.—The Italian fleet has occupied Duligno and Antivari.

General**Sultan of Egypt.****General Allenby Received.**

ALLAHABAD, November 7.

The "Pioneer's" Cairo correspondent writes:—The Sultan held the usual reception at Raz-el-tin Palace on the first day of the feast of Courban Bairan. The day before the feast His Highness received in special audience Maharajah Sir Pertab Singh on whom he conferred the Grand Cordon of the order of the Nile and also asked him to convey a similar decoration to the Maharajah of Jodhpur on his return to India. On the same day the Sultan received General Allenby and expressed to him his great pleasure at the wonderful work done by the forces under his command.

China and Enemy Agents.**Allies Express Disappointment.**

London, November 6.

PEKING.—The Allied legations have presented a note to China recapitulating many points in which China has not fulfilled her duties as an ally in connection with enemy agents, also expressing disappointment that China has wasted revenue on internal strife instead of developing her industrial resources.

LONDON, November 7.

MADRID.—The Spanish Cabinet has resigned.

Western Front**Enemy Retreat on Whole Front.**

London, November 6.—5.25 P. M.

A French communique says:—Contact was maintained during the night with the rearguards of the enemy who continued to retreat on the whole front. Early this morning we resumed our progress east of the Sambre

Canal and occupied Barzy. North of Marle we passed beyond Marfontaine and Vcharies. Italian troops fighting with us captured Thuel and reached the rivulet of Hurtant southeast of Mont Cornet. West of Rethel we occupied Barzy on the north bank of the Aisne. French detachments crossed the Aisne at several points between Rethel and Attigny. Farther to the right we reached the outskirts of Lameizy and pushed forward as far as the approaches to La Cassine north-east of Chesne.

American Advance Continues.

London, November 6. 6.20 p. m.

An American official communique says:—We continue to advance between Bar and the Meuse, our line extending from Dufrenoy to Wood through Flabamaissonelle and Chemery on the line of the Meuse which we hold from Hoplice Wood inclusive to Sazey on the heights eastward of Milly thence to Dun-sur-Meuse.

German Admission.

London, November 6.

A wireless German communique says:—We have withdrawn between the Scheldt and the Oise.

Pressing the Germans Hard.

London, November 6.

Reuter's correspondent at British headquarters says:—The retreat continues but there is no question of rout. We are simply pressing the Germans hard and they are covering their withdrawal with a screen of mobile machinegun defences. We know that confusion and demoralization exist in the enemy's ranks but so strongly ingrained are their training and discipline that the leaders manage to keep their men in hand. The heavy rains, while impeding our progress, are performing a service in preventing the enemy from getting away his guns and other material.

Germans Retreating Upon Meuse.

LONDON, November 6.

Reuter's correspondent at French headquarters telegraphing last evening said:—The Germans are unmistakably retreating upon the Meuse. This is confirmed by a captured order dated November 2nd ordering a retreat to the Meuse. The principal stations on the Metz-Charleville railway are already under American fire and it will not be long before the railway is effectively cut.

LONDON, November 7.—4.10 A. M.

Last night's French communique said:—Our indefatigable troops continued to nurse the enemy all day between Sambre and Meuse shattering local resistances. They advanced ten kilometres at certain points and liberated numerous civilian population. Enemy harassed by our advance-guards abandoned everywhere during the headlong retreat. Prisoners, guns and material have not yet been counted. East of the Sambre we have reached the eastern outskirts of Nouvion and Regnaval forests and have captured farther south Vervins north of which we are advancing beyond Serre. The Italians crossed Hurlaux by assault and stormed Rozoy Sur Serre. North of the Aisne we are twelve kilometres north of Chateau Porcien. We have captured Rethel and advanced six kilometres north thereof. Cavalry here charged and captured a battery of field guns and battery of four inches with gunners and teams.

LONDON, November 7.—4.55 A. M.

The American communique says:—We advanced over four kilometres east of the Meuse in spite of most difficult ground and bitter resistance of enemy who is desperately striving to maintain his last foothold on the heights of the Meuse. Enemy failed to check our rapid progress west of the Meuse where we reached the outskirts of Mouzon and captured Buleon and Rancourt. Twenty two enemy divisions have appeared on our front between the Meuse and Argonne since 1st November.

LONDON, November 7.—1.35 A. M.

The Press Bureau states that the Independent force in spite of weather on 5th November attacked the aerodrome at Morhange hitting railway and aerodrome. On the night of the 5th November we attacked aerodromes at Morhange, Freccaty, Dieuze and Lellingen and set fire to the hangar at Morhange. On the 6th November we heavily and successfully attacked Buhl aerodrome and destroyed three aeroplanes in severe fighting. Three British are missing.

LONDON, November 7.—12.50 A. M.

Last night's British communique says:—We made progress on the whole of the battlefield despite rain. In sharp fighting we took hundreds of prisoners. On the right we captured Cartignies and Tarbaix. In the centre we drove enemy out of hastily constructed defences on the east bank of the Sambre. We crossed the river near Berlaumont and captured Leval and Aulnoy also important railway junction there. Farther north we crossed Avenue. Bavai road eastward of Mormal Forest and reached the railway southward and westward of Bavai where sharp fighting continues near the town. We cleared that west bank of the Roelle as far north as Aspre where there was stiff fighting all day long. We repulsed two counter-attacks. On the left the Canadians progressing eastward of the Scheldt captured Baisieux and Quievrechain.

LONDON, November 7.—1.15 P. M.

The British Communique says:—Our progress on the battlefield yesterday evening was continued. We have taken Dompierre and Moncau-St-Waast and reached or passed the line of Avesnes Bavai road between Moncau St. Waast and the Railway southward of Bavai and repulsed a counter-attack. Southeastward of Bavai with heavy enemy losses advancing our line.

As a result of fighting last night in the neighbourhood of Angre we took possession of the village, gained the high eastward of the village and reached farther north the outskirts of Quievrechain and Crispin. Our patrols southwestward of Tournai took over 50 prisoners.

Salonika Front**Bend of Danube Occupied.****By the French.**

London, November 7.—4.20 A. M.

The French Eastern Communique says:—The French troops have occupied the bend of the Danube in the region of Orzota. Disorganisation is continuing in Hungary and large number of Serbian prisoners are returning to their own country assisted by Hungarian population.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

(BY WIRE.)

Simla**The Surrender of Turkey.****India Congratulated.****Secretary of State's Message to Viceroy.**

SIMLA, November 6.

(Delayed in Transmission.)

The following telegrams dated 5th November have been received by His Excellency the Viceroy from the Secretary of State:—

(1) In transmitting to you the accompanying telegram from the War Cabinet I desire to associate myself and my Council with their congratulations. No one knows better than I do how heavy has been the responsibility upon your Government.

(2) The War Cabinet have sent the following at the close of the victorious operations of His Majesty's forces against the armies of the Ottoman Empire:—The War Cabinet desire to offer their cordial congratulations to your Government and to the princes and people of India who have loyally answered your call in every theatre. Indian troops recruited, trained and partly equipped by you, have not only maintained but even enhanced the fame of the Indian army while the valour and discipline of the martial races of India have been supported by the cheerful endurance and devotion of Indian labour behind the lines. The economic resources of India have been successfully organised by the Munitions Board and Indian capital has been freely forthcoming for the vast mechanism that was necessary to achieve these results. Your Government was responsible and notably His Excellency the Commander-in-Chief, Sir Charles Munro, whose military skill, unsparing energy and sagacious counsel have greatly contributed to the success of the Indian arms. Your efforts have been crowned with victory. A great danger has been averted from your borders and in what was once the enemy's country peoples who have suffered centuries of misrule have been set free. We congratulate India that under your guidance she has thus played a part worthy of her traditions.

Central Provinces**Railway Strike at Kharagpur.**

KHARGPUR, November 7.

The strike of the workmen in the locomotive workshops continued to-day. The works are at a standstill. The management had to close the workshops entirely. There has been no semblance of disorderliness on the part of the workmen except in cases of hindrance to the clerks and other employees of the chief mechanical engineers and the assistant stores controllers office from gaining entrance. Men of the workshop of the Engineering Department too were stopped to-day from proceeding to their work.

Mr. Narayan Vaidya's Release.**Great Reception at Nagpur.**

NAGPUR, November 7.

Mr. Vaidya, who was released from Jubbulpore jail yesterday arrived here this morning. He was given a very warm reception. His motor was taken in procession through specially decorated streets. He was profusely garlanded. Mr. Vaidya was offered a purse which he said would be devoted for Home Rule cause.

Latest Telegrams.

(REUTER)

London, November 7.—4.25 P. M.

The American official communique says:—The First American army has captured the portion of Sedan on the west bank of the Meuse. The bridge across the Meuse into the remainder of Sedan which was filled with retreating enemy was destroyed. The valley was flooded and railroad bridges were also destroyed. Enemy's principal lateral line of communication between Metz and Northern France and Belgium is no longer open to him. All French territory westward of the Meuse within the American zone has been cleared of the enemy by our gallant and dashing advance. Since November 1st we have advanced forty kilometres, broken down all resistance, freed seven hundred kilometres of soil and liberated two thousand civilians who are joyfully hailing us as their deliverers. We have taken six thousand prisoners including a large proportion of officers and booty.

LONDON, November 7. 4.10 P. M.

The French Communique says:—Our pursuit continued this morning on the whole front. We made progress east of the Forests of Nouvion and Regnaval north of Serre. On our right our cavalry elements are pushing on the direction of the Meuse.

అజ్ఞాన్యపత్రిక:— అజ్ఞాన్యపత్రికయజమానిని గూర్చి పామ్రాజ్య కాసనసభలో గౌ. ధాంసనుగారు సాదించినవిషయములకు ప్రత్యుత్తరముగ నాయజమాని ఆహ్వానముగా గారు ప్రాసించి ఖను సి. ఎం. గెజెటు పత్రిక ప్రకటించినది. ఖనుపాపాబు అబ్దులు అజీతుగారు వెనుక అజ్ఞాన్య పత్రికకు సంపాదకుడుగా నుండెను. ఆత దిత్తును సి. వి. డి. కాఖిలా నున్నాడు. “అజ్ఞాన్య పత్రికకు సంపాదకుడుగానున్న మూలకు బరఖతాల్లీని తొలగించినచో దొరతనమువారు అజ్ఞాన్య పత్రికకు సహాయముచేసి దానిని దినపత్రికను చేసెదరు. మీరు మాకునికి కంట్రాక్టుల విచ్ఛేదనని అబ్దులు అజీజుగారు నాతోచెప్పిరి. నేనుయల కంగీకరించితిని. పిమ్మట అంబలాలో 1915 లో తెప్ప నెంటు గవర్నరుగారు నాతో స్వయముగా మాట్లాడిరి నిరుదు గౌ. పక్షి గారునూడ చెప్పిరి. నేనులంచుమిచ్చితి నను కారణమున కంట్రాక్టులను నాకిచ్చు వందున నాకుమాకుని కిచ్చుటకు నేను కోరితినని ఆహ్వానము గారు ప్రాసించిరి. అట్లు తాము మాట్లాడి నుండలేదని గౌ. పక్షి గారు ప్రాసించిరి.

జాతీయవిద్య

వాసిష్టా విశ్వవిద్యాలయము నుండి ఆవరణ - నా రాయణరావు గారి టిట్లు ప్రాయశాస్త్రము:-

హిందూధర్మము, కళ, సంప్రదాయము, ఇతిహాసము, వీనిని బోధించినంత మాత్రమున ఆర్థికస్థితి మారునా? లేనిచో జాతీయ విద్యయుక్క యందేకే మేమి?

మన యాంధ్రదేశములో రెండుకోట్ల జనులకు వైగా నున్నారు. అందఱు బి. ఏలు, ఎమ్. ఏలు, ఆహస్మీలుదారులు, డిప్యూటీ కలెక్టరులు, పోలీసు నూపంఠెంటులు అగుదు రనుట విచిత్రము. కాని, యెవడును అన్నములేక, ఉద్యోగము(పని) లేక బాధనకుట అక్రమము. దేశీయాలకు నున్నదేవలకు విన యోగించి విద్యను మౌలికే గలపుటవలన పుట్టలకు ఉద్యో గములపెచ్చ పట్టి బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణేతరులు వారలొ వారు తగవు లాడుచున్నారు. మన జాతీయవిజ్ఞానముతో బా టు పాఠశ్రామిక విద్యను బోధింపవలసిన తరుణము నేటికన్న ముడియన్నది విచ్చియుండలేదు. ఈలోపమున నివారించు బాధ్యత సంఘముమీదను సంఘసత్కారభారము విహించు రాష్ట్రముమీదను గలదు. జనులకెల్ల మెక్కువిధముగు శిక్ష నె లభింపజేయుటవలన గలుగు నవర్థములు ప్రత్యక్షములు.

సంఘముయొక్క రాజకీ, సాంఘిక, భౌతిక, శిక్షణ ముతోబాటు ఆభివృద్ధి ప్రకృతి శాస్త్రములను, ఆభివృద్ధి పాఠ శ్రామిక శిక్షణమును ఏది లభింపజేయునో అదియే యుత్తమ విద్య. అదియే జాతీయవిద్య. మనప్రస్తుతవిద్య దేశమునకు గా నలసిన యవసరములను దీర్చుటకు సమర్థమై యుండలేదు. దేశము యొక్కలోటు బాటులు తెలుపుటలేదు. ఇది పూర్వ సంప్రదాయమునకు విరుద్ధముగనుటకై, ఆంగ్లవిద్యార్థిగము చేసినవారు దేశసంప్రదాయమునకు దూరమగుట పొనగుచు న్నున్నది. ప్రాక్షన జీవనమునకును ఆధునిక విద్యయను ముడుగుట లేదు. మన ప్రాక్షన జీవనము నంతటిని నశింపజేసి నూతన యవతారములను, నూతనములను భవించుట సాధ్యమా అను మాలమా అను ప్రశ్నలు మనల నెదుర్కొనుచున్నవి. ఆంగ్ల విద్యార్థిగము చేసినవారయందు గలుగుచున్న మార్పును బట్టియే, ఎంతవఱకు ఆ కిది యవకాలమైన పరిశుద్ధ మైన జాతీయజీవనమును బోషించునో విచారంపడవలెను. ఈ ప్రాచీనాధునిక జీవన సంఘటనమును గూర్చి విచారించుట నా యుద్దేశముకాదు. మన దేశమును కలవరపడుచున్న జాతీయ విద్యార్థిగని గూర్చి యొకటి రెండు మాటలు చెప్పవలెను నా సంకల్పము.

కేవలము హిందూమతమును బోధించుటకై ప్రజల నుప వాసములు చేయించి ప్రాగృహేసి ద్రవ్యముతో నొక పెద్ద విద్యాలయము కట్టినంతమాత్రమున సంఘము ప్రస్తుతస్థితి నే యుండదా? స్వాభిమానమును పుద్గిచేయుటకు "మతము" గొప్పసాధనమునకు నిశ్చయము. ఈస్వాభిమానము స్వాభిగృ ధికిగావలసిన సంకల్పములను పురికొల్పి సంఘసేవకై కార్య యోగమున బ్రవేశ పెట్టినయెడల కేవలము వ్యర్థము. మనదేశ మున సామాన్యజనులు కొంతభాగదనమును తగ్గించుకొని లొక కమును నేర్చుకొనినగాని ఈ జీవసంఘటనము నిలువజాలదు.

తెలివిగలవాడు తెలివిగలవైనవానిని తనమేలునకే యు పయోగించుకొనుచున్నాడు. ఇట్లు చేయుటలో తెలివిగల వాడు స్వప్రయోజనమును పరోపకార మను మిష చేత్రుడనె ట్టును. ఆత్మరక్షకు మొనడు గావించు గొప్ప దేశోపాధిమార్గమే అందఱు పడుదురు. చెరువుకట్టమీద వేపచెట్టువులనే ఆం దఱు విరుగగొట్టుటకు కారణమేమి? రక్షింపబడయందు ఏవు గావెరుగుచున్న మొక్కను ముట్టపండుటకు కారణమేమి? ఈ యాత్మరక్షకుణకై మానవునకు ఆత్మజ్ఞానమునుండి పుట్టవల యునుగాని బయటినుండి ప్రోసిన కలుగునదికాదు. ఆత్మరక్ష ణము గావించుకొనేనివారిని కాపాడు భారము సంఘమిది. నాయకులది.

మనలో నాయకు డగుట బహుశులభము. నాయక త్వము సంఘముయొక్క సేవకుండి యేర్పడుటలేదు. మనలో నాయకుడనగా బి. ఏ. మొదలైన పరిక్షలు పూర్తైనవాడు. మనలో నాయకుడనగా భవిష్యు. మనలో నాయకుడనగా విరుగులు గలవాడు. ఇతడు నిద్రవలన చదువులన మాటలు మా టలాడుట కొంత తెలిసికొనుచున్నాడు. ఆ మాటలలో సార ములేపోయినను తొకాదా యేమియులేదు. ఒక యువవ్యాస ముతో నాయకపదవి కలుగుచున్నది ఆ పదవి నితరు లిచ్చు నట్లులేదు. ఎవనికి వాడే నాయకునిపదవిలో కూరుచుండ దచ్చును. సంఘముయొక్క మేలుతో పనిలేదు. తాను మాట

లాడు సంగతులనుండి యెన్నికై కల్పములు పుట్టినను తొందర లేదు. ఇంత తేలికగా నాయకులు బయలుదేరుటవలననే మన సంఘమునందు దేశహితైకజీవనము బలపడుటలేదు. మన యా నేక మంతయు పరస్పరకలహములతో చల్లారుచున్నది. భేద ము అన్నను సమాధానమునకు మనకు గిట్టును. ప్రాశస్త్య లెక వలసినదే.

దేశీయవిద్య యనగా దేశీయజీవనమునకు గుంబంధించిన విచారణయే. ఒక ఉదాహరణము తీసికొనెదము. బంధులలో ఆంధ్రజాతీయకళాకాల స్థాపింపబడినది. ఎందుకొకట? ఆంధ్రజాతీయ విద్యార్థివలనముగొకట. దేశీయవిద్య దేశీయ విద్య యని మనవందీటము గొట్టుకొనుచున్నారము. కాని, మనలో చాలమందికి దేశీయవ్యవహారములు తెలియవు. మనము చదువునది ఆంధ్రదేశీయమును వైపును మన దేశీయవహార ములు తెలియవు? దేశీయవిద్యయును తెలిసికొనవలసినది వారకాలలలో పండితులయొద్దనా లేక బహుశులొ సానుభవ యొద్దనా?

మన విద్యాలయములందు మనదేశీయ వ్యవహారములను జెప్పటలేదు. అందువలన మన స్థితిగతులు ముఱకు తెలియుట లేదు. ఆంధ్రజాతీయకళాకాలంటి విద్యాలయములో చెప్ప వలసింది ఆంధ్రవాద్యములు, ఆంధ్రఇతిహాసము, ఆంధ్రదేశీయ సందలి కులసభలు, బ్రాహ్మణేతరీద్యమును, ఆంధ్రోద్య మము మున్నగు ఆంధ్రవ్యవహారములకు సంబంధించిన పాఠ ములు, ఆంధ్రదేశీయ సందలి సంఘసంస్కరణ విధానమును గూర్చిన పాఠము, ఆంధ్రదేశీయసందలి ఆదిమౌగ్రుల యుద్ధా రణము గూర్చిన పాఠము, మన క్రయనిక్రయములకు సంబం ధించిన బహుశులకు, సంతిలను, గూర్చినపాఠము, ఆంధ్రదేశీయ సందలి నౌకాయములను శాని యాదాయ వినియోగములను, యాత్రలను గూర్చిన పాఠము, మన యెగురుతులను, దిగుతుల ను, వైరులను, భరలనుగూర్చిన పాఠము, మన కుటుంబము, మన గొట్టెలు, మనకోట్లు, కాదుగూరలు, ప్రస్తుతాతులు, పండ్లతోట లు ముద్దిచేయుటను గూర్చినపాఠము, మన మునిసిపల్ లోకలు బోధించు, మనరాష్ట్రపరిపాలనము, మనదేశీప్రభుత్వమునుగూర్చిన పాఠము— ఈ విధమున మన యాంధ్రదేశీయనకు దేశీయనకు సంబంధించిన విషయములలో బాటు అధునిక శాస్త్రములను పాఠశ్రామిక విద్యకు బోధించియెడల, దేశీయసంఘము పు పనినాండు మూర్ఖపు మనమృత్యు కాక, దేశీయస్థితిగతులు తెలిసి మనమృత్యు జీవనోపాధికై వెనకలాటలేని మను మృత్యు బయలుదేరిన సంఘము పరిశుద్ధమగును. విశిష్టమగు ను. ఆస్తికారము ప్రబలును.

ఆంధ్రజాతీయ కళాకాలంటి విద్యాలయము దేశీయ నకు జీవగతీగిన శుభమునకు అంతులేదు. మన విద్యలన్ని యు దేశీభాషలలో బోధింపవలసి యున్నపుడు, ఏ కింజా ప్రాచులలోనో లేక ఏ చెన్నపురిలోనో ఒక దేశీయవిద్యాలయ మును స్థాపించి, ఆకృష్టమ మన యాంధ్రజాతులను, బాలి కలను విరివిగా బంధగలుగుట అసందర్భము. ఆకృష్ట భిన్న భిన్న ద్రావిడ జాతులకెల్ల దేశీయభాషలలో బోధన లేర్పట చుడు రనుట అసందర్భము. మన జాతీయవిద్య దేశీభాషలలో గలపడవలయు నని నమ్మియెడల అట్టి జాతీయ విద్యాల యము ఆ భాషాప్రదేశమునందే విధిగా ఉండి తీరవలయును. పాఠములన్నియు దేశీభాషలోనేజరుగవలయును. మన ఆంధ్ర జాతీయ కళాకాలనే మన యాంధ్రదేశీయయొక్క జాతీయ విద్యాలయముగా భావించుచు, ఆంధ్రులెల్లరు దీని మంచి చెడు గులను శ్రద్ధగా విచారించుచు, మన ఆంధ్రజాతీయ సమస్యల ను ఈవిద్యాలయము పూర్వకముగా గ్రహించుటకు సరియైన కారణం లేర్పడుచువలె మనమైన కార్యము నీవవడము.

Table with 2 columns: Item Name and Price. Items include కస్తూరి, కార్పూరిక్ (మేలు), మనోహర్, లెనండర్ (మేలు), మధ్యకం, నట్టివేక, కోహ, కార్పూరిక్ మధ్యకం, గోరింటి, గులాబి, మొగలి (కేనిదా), బేక్, కసంతా, కర్పూరపు, సోపు గింజలసి, లవంగపట్ల, విజిటాల్, విండెస్, కార్పూరిక్.

రెండు రూపాయల తక్కువ ఆర్డరులకు ముందుగా వ్రేకము పంపవలయును. మొత్తముగా కొనువారికి కవిషను యివ్వబడును. వీ. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము. స్వదేశీ సామానుల అంగడి, నెం. 25, రంగ నాయకులు పేట, నెల్లూరు.

Advertisement for The Zandu Pharmaceutical Works. Text includes: 'మంచి గుణముగల శాస్త్రీయోషధములు', 'బృహత్ మంజుష్టాదికౌఠ', 'రక్తమును శుభ్రపరచుటలో ప్రత్యేకమైనది', 'చంద్రవర్ణ గుటి', 'మూత్రవ్యాధులందు అమోఘముగ పనిచేయును', 'వానవలేహము', 'దగ్గునకు మంచిమందు', 'వ్యవహారములన్నియు నాంగ్లేయభాషలో జరుగునలయును', 'జాండా ఫార్మస్యూటికల్ వర్క్స్', 'అయుర్వేద యోషధముల జేయువారు', 'బొంబాయి నెం 13', 'The Zandu Pharmaceutical Works 388 The Ayurvedic Pharmacists, Elphinstone Road, Bombay, 13'.

అత్తరిజ్ఞానా. కరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మసత్తి. దేశీయము సద్భారమును గురించిన శాస్త్రీయవిద్య (గంధకర్త:- పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. ఏ. చిన్నవైలా చక్కని గ్రంథము. తెల. రెం. 3-0. సేవజేయ, ఆంధ్రప్రదేశ్ గావ్యాలయము, ముంబాయి 412, చందనము.

Advertisement for Panchakula. Text includes: 'పాఠ్యపు వేంకటాచల పండితులవారి సిద్ధోషధములు', 'లోకాయుధార శస్త్రానిమాత్రల నిష్పాదనను', 'పరికింపుడు', 'ప్రతి వత్సరమునను లక్షలకొలది సేవా విక్రయంబు బడుచున్నవి', 'ఇండియావారు మాత్రమే కాక; బర్మా, సిలాం, మలయ, నేపాల్, గోవా, ఫీజి, విలెండ్, ఈస్ట్రేలియా, మున్నగు ప్రదేశములవారు కూడ నీ సిద్ధోషధమును, ఉపయోగించు చున్నారు', 'మహాభాగము "ఒకేయొక లోకాయుధార" కస్తూరి మౌలిక సీసా మియింటు నున్నయెడల, మాటికి కైదులు సమయమును, నిశ్చించి, మొదలెట్టుకొనుట తప్పిపోవును', 'కేవలము, కిరీవాతము, అజీర్ణము, భార్యవాతము, జ్వరము, మాంద్యము, మలబద్ధము, దగ్గు, గజము నొప్పి, బలహీనత, అశాంతిగృహము, చెట్టెనుండి గలుగు వికారము, చిన్న బిడ్డలకు గలుగు జ్వరము, దగ్గు, వాయువు, మరియు ఎనేక రోగములును, ఈ సిద్ధామృత సేవనచే నాత్మరక్షణగా పోయి గుణము గలగును', 'జైద్యులలో నొకకవిధము లగునట్టియు నుపయోగకరములగు కర్పూరక మూలికలనుండయే యోషధములను తయారు చేయుచుందురు', 'జైద్యులైన యావ్యాపార గురుకులు, ప్రతి సీసాయం దును ఉంచును; మాచీ తీసికొనవలెను', 'అవసానపుత్రము, ప్రతిసీసాతో గూడి యుండును. 280 మౌలికము సీసా ఉపకారము, మాత్రమే', '8 సీసాల కొలసారి తెప్పించిరిని 10 పాట భర్త్యులొకరి యా 1-0-0, '12 సీసాల కొలసారి కొనిన 2-12-0, '20 సీసాల కొలసారి కొనిన 3-0-0, 'సమస్త రోగములకు ముఖ్య అయుర్వేద యొ సిద్ధోషధములగుటచును, బహుశము:- శ్రీ సీతారామవైద్యశాల, ముంబాయి.

